ЛЕНИНИЗМ МИЛЛИОНЛАРНИНГ КУРАШ БАЙРОҒИ

Владимир Ильич ЛЕНИН.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 80 (2113). | 22 апрель, якшанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БУГУН В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУНГА 92 ЙИЛ ТЎЛАДИ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XIV съезди комсомоллар номидан, барча совет ёшлари номидан жонажон Коммунистик партияга ва унинг жанговар штаби — Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Ленинчи Марказий Комитетига меҳр-муҳаббат ва қизғин миннатдорчилик туйғулари тўла сўзлар билан мурожаат қилади.

Коммунистлар партияси — давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждонидир. Коммунистлар партияси халқ кучига оташин ишонч билан, битмас-туганмас революцион ғайрати билан, инсониятнинг энг олийжаноб идеаллари тантанаси учун, коммунизм ғалабаси учун олиб бораётган фидокорона кураши билан ёшларнинг қалбини мафтун этмоқда. Партия ва улуғ Ленин ёшларга янги ҳаёт, ижодий меҳнатнинг порлоқ йўлини, фан ва маданиятнинг чўққиларини эгаллаш йўлини очиб берди. Биз ленинча яшаш, ишлаш, курашиш ва ғалаба қозонишни коммунистлардан ўрганмоқдамиз.

КПСС XXII съезди янги Программани қабул қилиб, коммунизмнинг принципларини бевосита амалга ошириш учун улуғ курашга асос қўйди. Совет ёшлари партия тарихий съездининг қарорларини ўзларининг энг яқин ва энг жонажон ишлари деб қабул қилдилар. Миллионларча йигит ва қизлар партия раҳбарлигида, бутун халқ билан биргаликда КПСС XXII съездининг улуғвор режаларини амалга оширишга баланд руҳ билан киришдилар.

Шахсга сиғиниш оқибатларининг узил-кесил тугатилиши халқ оммасининг ижодкорлиги учун кенг йўл очиб берди, Ленин комсомолининг бутун фаолиятига ғоят самарали таъсир кўрсатди.

Партия ёшларни совет халқининг коммунизм учун курашида яратувчи, ижодий куч деб билади. Комсомол КПСС раҳбарлигида ўз ишининг методларини такомиллаштирмоқда, ёшларга таъсирини мустаҳкамламоқда ва кенгайтирмоқда. Кейинги 5 йил ичидагина 12.5 миллиондан кўпроқ йигит ва қиз ВЛКСМ сафига кирди. Комсомол тарбиялаб ўстирган энг яхши ёшлардан 1.2 миллиондан кўпроқ киши КПСС сафига қабул қилинди. Партия комсомолнинг бутун куч-ғайратини ёш авлодни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга сафарбар қилди, комсомолга катта ва масъулиятли ишларни топширди. Қўриқ ерларни ўзлаштиришда, индустрия гигантларини қуришда, саноатнинг энг муҳим тармоқларини ривожлантиришда, қишлоқ хўжалигини юксалтиришда актив қатнашиш ғоявий жиҳатдан чиниққан, мард, руҳан кучли кишиларни тарбиялашнинг чинакам мактаби бўлиб қолди, ёш авлодни коммунизм қурилишига тайёрлади.

Коммунистик идеалларнинг муқаррар тантанасига астойдил ишонган биз, 19 миллионли комсомол армиясининг вакиллари ВЛКСМ нинг яқин йиллар ичидаги фаолиятининг конкрет программасини қабул қилмоқ учун баҳор қуёши нур сочиб турган ажойиб Кремлнинг Съездлар саройига тўпландик.

Биз — XIV съезднинг делегатлари, Ленин комсомоли, барча совет ёшлари партия Марказий Комитети табригини ва КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ССР Иттифоқи Министрлар Советининг раиси ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг съездда сўзлаган нутқини зўр иштиёқ ва шодлик билан кутиб олдик. Партиянинг илҳомбахш сўзи бизга қанот бағишлайди, бизни янгидан-янги зафарларга чорлайди. Ленин комсомолининг фаолиятига юксак баҳо берганлиги учун жонажон партияга чин қалбимиздан миннатдорчилик изҳор қиламиз ва партиянинг доно кўрсатмаларини бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз, деб тантанали ваъда берамиз.

Комсомол, барча совет ёшлари коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантириш ва янги кишини тарбиялаб ўстиришда яна зўр ғайрат билан қатнашадилар.

Ленин комсомоли йигит ва қизларни революцион курашнинг қаҳрамонона традициялари, ишчилар, колхозчилар, интеллигенциянинг фидокорона меҳнати намуналари асосида, марксизм-ленинизмнинг улуғ идеялари асосида тинмай тарбиялайди, коммунизмнинг меҳнатни севувчи саботли, юксак билимли ёш бинокорларини тайёрлайди.

Шаҳар ва қишлоқ ёшлари коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорларининг ватанпарварлик ҳаракатида янада зўр активлик билан қатнашадилар, ҳар бир ёш меҳнаткашнинг, ҳар бир коллективнинг коммунизм қурилишига энг кўп ҳисса қўшмоғи учун ўтказилаётган мусобақани ҳамма жойда ривожлантирадилар. Энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун кураш, энг янги техникани кенг миқёсда жорий қилиш, катта ва кичик ишларнинг ҳаммасида чинакам коммунистларча иқтисод йўлини тутиш, етти йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш комсомол ташкилотлари ишининг мустаҳкам қонуни бўлиб қолади.

Партия ёшларни штурм қилишга, коммунизм иншоотларига чорламоқда. Юз мингларча кўнгиллилар партиянинг бу чақириғига лаббай деб жавоб бермоқдалар. Ватанпарвар ёшларнинг янги отрядлари янги заводлар, янги домна, мартенлар қурмоқ учун, янги шаҳарлар барпо қилмоқ учун, дарёларнинг тўғонлар билан тўсмоқ учун, битмас-туганмас ер ости бойликларини ишга солмоқ учун узоқ Шимолга, Узоқ Шарққа ва бошқа районларга жўнаб кетмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми колхоз ва совхозларнинг жуда катта резервларга эга эканлигини кўрсатди, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқди. Ҳозирги кунда минг-минглаб кўнгилли ёшлар колхоз ва совхозларнинг меҳнаткаш коллективлари сафига қўшилмоқдалар. Ёшлар деҳқончиликнинг ғоят интенсив системаларини жорий қилиш, кўп ҳосил берадиган экинлар — маккажўхори, нўхат, дуккакли хашаки экинлар, қанд лавлаги майдонларини кенгайтириш, чорвачилик маҳсулотларини кескин суръатда кўпайтиришга эришиш учун комсомолларга хос зўр ғайрат билан кураш олиб, бормоқдалар.

Партия ҳар бир совет кишисини ўз мамлакатининг чинакам хўжайини бўлиш, жамият олдида юксак жавобгарликни сезиш, катта ва кичик масалаларни давлат нуқтаий назаридан ҳал эта билиш руҳида тинмай тарбияламоқда. Комсомол хўжасизликка, эскилик ва бюрократизмга қарши партия раҳбарлигида сабот билан кураш олиб боради, барча янгилик, илғорлик, прогрессивликни қўллаб-қувватлайди, ёшларда ижтимоий ўз-ўзини идора қилиш малакаларини ҳосил қила боради.

Партия Программаси коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексини таърифлаб берди. Бу кодекснинг юксак принциплари миллионларча совет кишилари ҳаётининг қонуни бўлиб қолмоқда, ёш авлоднинг қиёфасини тобора кўпроқ белгилаб бермоқда. Аммо комсомол ташкилотларининг тарбия ишларида ҳали кўп камчиликлар борлигини яхши биламиз. Биз ўтмишнинг сарқитларига қарши қатъий кураш олиб борамиз, коммунистик ахлоқ принциплари ҳар бир йигит ва ҳар бир қиз ҳатти-ҳаракатининг мезони бўлиб қолишига эришамиз.

Улуғ Ленин инсоният яратган барча билимлар бойлигини эгалламай туриб, чинакам коммунист бўлиш мумкин эмас деган эди. Илғор марксча-ленинча дунёқарашни қунт билан эгаллаш, партия Программасини ўрганиш ва ёшларга тушунтириб бериш, ўзимизни ленинча ғоявийлик руҳида, буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасиз бўлиш руҳида тарбиялаш—бизнинг фахрли бурчимиздир. ВЛКСМ совет йигит ва қизларининг билими ва маданий савиясини ошириш тўғрисида бундан буён ҳам тинмай ғамхўрлик қилади, таълимнинг ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашга ёрдам беради. Комсомол мактабда ва пионерлар ташкилотида бажарадиган ишлари билан жисмоний ва маънавий жиҳатдан соғлом, хушчақчақ ва меҳнатсевар авлодни вояга етказишда актив қатнашади.

Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Ленин комсомоли СССР халқларининг дўстлигини, социалистик мамлакатлар ёшлари билан, ер юзидаги пролетар ва меҳнаткаш ёшлар билан қардошлик алоқаларини мустаҳкамлай беради ва бу соҳада тинчлик ҳамда тараққиёт манфаатларини кўзда тутади.

Совет ёшлари ўз давлатининг доно ташқи сиёсатини астойдил маъқуллайдилар ва қўллаб-қувватлайдилар. Биз тинчлик учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун изчиллик билан ҳормай-толмай кураш олиб бораётган Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга чин қалбимиздан миннатдорчилигимизни изҳор қиламиз.

Империалистик монополияларнинг корчалонлари коммунизмнинг ғолибона юришини тўхтатишга интилиб, уруш бошлаймиз деб таҳдид қилмоқдалар. Ёшларни социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлаш — комсомолнинг муқаддас бурчидир. Комсомоллар ва ёшлар, совет Қуролли Кучларининг жангчилари доим сергак бўламиз, Ватаннинг биринчи чақириғи биланоқ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиб чиқишга тайёрмиз ва ҳар қандай душманнинг ҳужумига қақшатғич зарба берамиз, деб қасамёд қиладилар.

Бизнинг Ватанимиз янги катта марраларга чиқиб олди. Коммунизм узоқ истиқбол бўлмай, балки яқин, реал мақсаддир ва коммунизм бутун совет халқининг куч-ғайрати ва ақл-идроки билан барпо қилинади.

Совет кишиларининг ҳозирги авлоди коммунизм даврида яшайди. Совет халқининг жанговар ва синалган авангарди — коммунистлар улуғ партияси бизнинг мамлакатимизни асл мақсадимиз сари бошлаб бормоқда. Совет кишиларини КПСС XXII съезди белгилаб берган йўлдан четга буриб юбора оладиган кучлар дунёда йўқ.

Биз, ВЛКСМ XIV съездининг делегатлари миллионларча йигит ва қизлар номидан КПСС Ленинчи Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, комсомол, совет ёшлари партиянинг юксак ишончини бундан буён ҳам шараф билан оқлайдилар, коммунизм учун кураш партиянинг ишончли ёрдамчиси ва резерви бўлиб қоладилар. Биз марксизм-ленинизмнинг ҳамиша ғолиб байроғи остида доим олға бораверамиз ва коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида фидокорона меҳнат қилаверамиз. Биз бутун куч-ғайратимиз, билимимиз ва бутун қобилиятимизни янги жамият қуриш учун, коммунизмнинг порлоқ идеалларини рўёбга чиқариш учун курашга бағишлаймиз.

Яшасин совет халқининг коммунизм учун курашдаги буюк раҳбар ва етакчи кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин КПССнинг ленинчи Марказий Комитети!

Яшасин коммунизм!

ВЛКСМНИНГ XIV СЪЕЗДИ

ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУН

Бугун Ленин туғилган кун. Коммунизм ғоялари, Ленин ғоялари тантана қилаётган Советлар диёрида зўр байрам тантанаси, шодиёна кун.

Ленин, энг азиз, энг улуғ, энг камтар инсон сен! Инсониятга бахт-саодат, иқбол йўлини очиб берган буюк раҳнамосан, йўлбошчи ва устозсан! Революция бўронларида, синфий кураш жангларида, сургун ва бадарғаларда ҳеч қачон букилмаган пўлатдек мустаҳкам иродант сен билан бирга бир сафда туриб курашган, сен бошлаган йўлдан борган ва бораётган революционерлар армияси — барча коммунистлар учун бебаҳо намунадир.

Ленин ҳар бир кишининг қалбига яқин ва меҳрибондир. Чунки жаҳон пролетарларининг улуғ йўлбошчиси Ленин янги дунёнинг яратувчисидир. У, эски, чирик капитализм дунёсини таг-туги билан яксон қилиш йўлларини кўрсатиб берди. Капитализм инсоният бошига тушган офат ва вабодир. У, инсониятга очлик, қашшоқлик, ишсизлик, ҳуқуқсизлик ва уруш даҳшатларидан бошқа ҳеч нарсани беролмайди. Революциядан олдинги ҳаётимиз ана шу жирканч дунё — капитализм дунёсининг азоб-уқубатларида эзилди, топталди ва хўрланди. Капитализм бизга қанчадан-қанча жабр-жафолар келтирмади! Енимизда ҳаётбахш сув оқарди-ю, сувсиз яшардик. Қуёш саҳий нурларини сочар эди-ю, лекин ундан фойдалана олмасдик. Бойлик манбаи ер ҳам ўз бойлигини ҳадя қилмасди. Чунки биз йўқсил эдик, ерсиз, сувсиз, ҳуқуқсиз, нурсиз камбағал эдик. Ҳаёт манбаларининг ҳаммасидан бойлар фойдаланарди.

Ленин туғилди, бахт туғилди, халоскор инсон туғилди, жаҳонга нур, озодлик бахш этувчи янги-янги ғоялар туғилди. Ленин Маркс — Энгельс таълимотини ўрганди, уни олға ривожлантирди, улуғ Коммунистлар партиясини тузди. Капитал дунёсини штурм қилишга меҳнат аҳлини отлантирди. Меҳнаткаш инсон Ленин туфайли, Коммунистлар партияси туфайли ўз давлатига эга бўлди, мамлакат барча моддий бойликларнинг хўжайини бўлди. Ерсизлар ерлик, сувсизлар сувга эга бўлди. Миллион-миллион меҳнаткаш башариёт қуёши, барчага баравар нур сочувчи қуёш—Лениндан баҳраманд бўлдилар. Шунинг учун ҳам Лениннинг номи ҳар бир оддий меҳнаткаш учун яқин, севимли, қадрдон ва азиздир.

Бугун Владимир Ильич Ленин туғилган кун, бутун инсониятнинг байрами. Ленин ҳамиша, ҳар куни, ҳар минут биз билан бирга. Тантаналаримизда, қувноқ байрам кечаларимизда Ленин биз билан бирга қатнашмоқда. Бахтиёр, фаровон ҳар бир оиладаги тўкин дўстлик дастурхонимиз тўрида Ленин ўтирибди, бизга маслаҳатлар бераяпти, кучимизга-куч, ақлимизга-ақл, қувончимизга-қувонч қўшаяпти.

Ленин ҳамиша биз билан бирга яшамоқда, ишламоқда, ижод қилмоқда. Биз Ленинни мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини, халқ фаровонлигини янада оширишга қаратилган улуғвор планларни муҳокама қилаётганимизда, коммунизм қуриш Программасини ишлаб чиқаётганимизда, қабул қилаётганимизда, амалга ошираётганимизда ўзимиз билан бирга деб ҳис қиламиз. У ҳамма вақт ёнимизда ўтиради, маслаҳат беради, режаларимизни амалга ошириш йўлларини кўрсатади.

Ленин халқлар дўстлигининг буюк ташкилотчиси, намоёндасидир. Катта-кичик халқлар ва элатларнинг яқин дўсти ва халоскори Ильичимиздир. Халқлар ва миллатлар ҳамкорлигининг абадий сўнмас машъалини унинг ўзи ёқди. Бу машъал қардошлик, бир-бирига ёрдам, ҳурмат, иззат, меҳрибонлик машъалидир. Улуғ Советлар диёрида барча халқ, барча эл қондош-қариндош, бир-бирига дўст, шогирд ва устоз. Қозоқнинг, қирғизнинг, эстон, тожикнинг, украин, белорус, латиш, ўзбекнинг, хуллас шу буюк, бузилмас дўстликнинг кенг оиласи Лениндан, Коммунистик партиядан, оғамиз рус халқидан абадий миннатдордир. Шарқда коммунизмнинг ёрқин машъали — Совет Ўзбекистони ленинча миллий сиёсатнинг ажойиб тимсоли, Ленин ғояларининг ифодасидир.

Биз Ленин авлодларимиз, унинг фарзандлари, ўғил-қизлари, невара ва чевараларимиз. Партия бизга ҳамиша жонли, ҳамиша жанговар, ҳаётбахш таълимот марксизм-ленинизмни берган. Бу таълимот йўлчи юлдуздек коммунизмга томон бориш йўлимизни ёритиб турибди. Партиямизнинг тарихий XXII съезди, съезд томонидан қабул қилинган коммунизм қуриш Программасида ҳозирги даврдаги туб сиёсий, иқтисодий масалаларга марксча-ленинча баҳо берилган, эртаги кунимиз — коммунизм сари бориш йўлимиз равшан кўрсатилган.

Совет халқи Ленин кўрсатган йўлдан Коммунистик партия раҳбарлигида олға бормоқда. Бизнинг олға томон тез суръатлар билан юксалишимиз учун ёрдам бераётган ички пружиналарнинг бири ҳар бир совет кишисининг коммунизм тантанаси учун ишда зўр жонбозлик, жонкуярлик, ватанпарварлик қилаётганлигидир.

Ленинизм ғоялари, ижодий ғоялар, янги ғоялар тантана қилмоқда. Янгилик енгмоқда, эскилик чекинмоқда. Чириб қолган капитализм дунёсини ҳалокатдан сақлаб қоладиган куч ҳеч қаерда йўқ. Янгилик, ёшлик, коммунизм албатта ғалаба қилади. **«Сўз санъаткори улуғ Максим Горький,** — деди Н. С. Хрушчев ВЛКСМ XIV съездида сўзлаган нутқида, — **янги социалистик дунё кишиларининг ажойиб белгисини ўзининг зийрак кўзи билан пайқаб, образлик қилиб, ифодалаб берган эди. У, Ленинни тавсифлар экан, Владимир Ильичда битмас-туганмас ёшлик завқи бор, деган эди. Ленин ўзидаги мана шу ёшлик завқини ўз замондошларига, бутун халқимизга, совет ёшларига бериб қолдирди».**

Мана шу битмас-туганмас ленинча ижодкор ғайрат ёшларимизни меҳнатда ва курашда янгидан-янги қаҳрамонликларга руҳлантирмоқда. Мақсадларимиз равшан, уфқимиз равшан, истиқболимизнинг йўли кенг ва тўғри йўл. Бу йўлни бизга улуғ Ленин партияси кўрсатмоқда.

Бугун улуғ йўлбошчимиз, устозимиз Владимир Ильич Ленин туғилган кунни зўр тантана билан нишонлар эканмиз қалбимиздаги энг илиқ, энг самимий меҳр-муҳаббат тўла ҳис-туйғуларимизни Ленин партиясига яна бир бор изҳор қиламиз. Улуғ Ленин ишига содиқ бўлайлик, Ленин байроғини — коммунизм байроғини баланд кўтариб инсониятнинг эзгу орзуси — коммунизм сари дадил борайлик!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1962 йил 8 майда Москвада, Катта Кремль саройида темир йўл транспорти ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Кенгашда «Темир йўл транспорти ишини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги доклад тингланади ва муҳокама қилинади.

Кенгаш ишида темир йўлларнинг инженер-техник ходимлари, темир йўл транспорти илғорлари, темир йўл транспорти илмий тадқиқот ташкилотларининг, ремонт заводларининг вакиллари, халқ хўжалиги кенгашларининг, министрликлар ва бошқармаларнинг, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбар ходимлари қатнашади.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари комитетида

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЭНГ КЎЗГА КЎРИНГАН ИШЛАР УЧУН ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари комитети **қарор қилди:**

I.

Фан соҳасида энг кўзга кўринган ишлар учун қуйидагиларга 1962 йилги Ленин мукофотлари берилсин:

1. Академик Лев Давидович **Ландауга,** физика-математика фанлари доктори, СССР Фанлар академияси Физика проблемалари институтининг старший илмий ходими Евгений Михайлович **Лифшицга** — Назарий физика бўйича: 1941 — 1960 йилларда эълон қилинган «Механика», «Майдон назарияси», «Квант механикаси», «Статистик физика», «Яхлит муҳитлар механикаси», «Яхлит муҳитлар электродинамикаси» деган китоблар серияси учун.

2. Физика-математика фанлари доктори, М. В. Ломоносов номидаги Москва давлат университетининг профессори Борис Моисеевич **Левитанга,** Украина ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Украина ССР Фанлар академияси Паст температуралар физика-техника институтининг бўлим мудири Владимир Александрович **Марченкога** — Дифференциал операторлар спектрал анализининг тескари масалалари бўйича ишлар цикли учун.

3. СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Украина ССР Фанлар академияси Паст температуралар физика-техника институтининг бўлим мудири Алексей Васильевич **Погореловга** — «Умуман» геометрия соҳасидаги тадқиқотлар учун.

4. Академик, иш раҳбари Лев Семенович **Понтрягинга,** — физика-математика фанлари докторлари, СССР Фанлар академияси В. А. Стеклов номли Математика институтининг ходимлари Владимир Григорьевич **Болтянскийга,** Реваз Валерианович **Гамкрелидзега,** Евгений Фролович **Мишченкога** — оддий дифференциал тенгламалар ҳамда бу тенгламаларнинг оптимал бошқариш назариясига ва тебранишлар назариясига қилинган иловалари соҳасидаги 1956—1961 йилларда эълон қилинган ишлар цикли учун.

5. Академик. СССР Фанлар академиясининг кембрийгача бўлган давр геологияси лабораторияси директори Александр Алексеевич **Полкановга**, химия фанлари доктори. ўша лабораториянинг старший илмий ходими Эрих Карлович **Герлингга** Геология формацияларининг абсолют ёшини аниқлашнинг калий-аргонли методини кашф этганлик ва ишлаб чиққанлик учун.

6. Филология фанлари доктори Николай Александрович **Невскийга** — 1960 йилда эълон қилинган «Тангут филологияси» деган илмий асар учун.

II.

Техника соҳасида энг кўзга кўринган ишлар учун қуйидагиларга 1962 йилги Ленин мукофотлари берилсин:

1. «Красное Сормово» заводининг сув ости қанотли кемалар Марказий конструкторлик бюроси ходимлари: иш раҳбари, бош конструктор Ростислав Евгеньевич **Алексеевга,** бош конструктор ўринбосари Николай Алексеевич **Зайцевга,** бўлим бошлиғи Болеслав Александрович **Зобнинга,** сектор бошлиғи Александр Исаакович **Маскаликка**, сектор бошлиғи Григорий Васильевич **Сушинга,** бўлим бошлиғи Иван Михайлович **Шапкинга,** Волга бирлашган дарё кемачилигига қарашли «Спутник» теплоходининг капитани Виктор Григорьевич **Полуэктовга** — сув ости қанотли тезюрар дарё пассажир кемаларини яратганлик учун.

2. Закавказье металлургия заводининг ходимлари: цех старший мастери Николай Петрович **Андрюхинга,** цех бошлиғининг ўринбосари Гурген Мнацаканович **Геворкянга,** техника фанлари кандидати, собиқ директор Николай Георгиевич **Гомеллаурага,** цех бошлиғининг ёрдамчиси Константин Станиславович **Грушецкийга,** цех бошлиғининг ўринбосари Ираклий Сергеевич **Жорданияга,** бош инженер Сергей Иванович **Малишевга,** цех бошлиғи Павел Александрович **Церетелига,** цех бошлиғи Дмитрий Александрович **Шалигинга,** директор Соломон Автандилович **Шарадзенидзега** —Закавказье металлургия заводидаги «400» трубопрокат агрегатини механизациялаштирган ва автоматлаштирганлик учун.

3. «Теплоэлектропроект» Бутуниттифоқ давлат проект институтининг ходимлари: техника фанлари кандидати, сектор бошлиғи Дмитрий Иванович **Азарьевга,** бўлим бош инженери Сергей Сергеевич Рокотянга, Главвостокэлектросетьстрой бошлиғи Дмитрий Иванович **Ачкасовга,** техника фанлари доктори, Электроэнергетика Бутун-

(Охири иккинчи бетда)

УЛУҒ ЛЕНИННИНГ ЎЛМАС ҒОЯЛАРИ

☆ ☆ ☆

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЭНГ КЎЗГА КЎРИНГАН ИШЛАР УЧУН ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда)

иттифоқ илмий тадқиқот институтининг лаборатория мудири Владимир Владимирович **Бургсдорфга,** 500 киловаттлик электр шохобчалари эксплуатация бошқармасининг бош инженери Виталий Александрович **Вершковга,** «Мосстройэлектропередача» трестига қарашли 33-механизациялашган колонна бригадири Иван Федорович **Масютинга,** техника фанлари доктори, В. И. Ленин номидаги Ленин орденли Бутуниттифоқ электротехника институтининг старший илмий ходими Леонид Иванович **Сиротинскийга,** электр ўтказиш линиялари қуриш бош бошқармасининг бошлиғи Иван Иванович **Филимончукка** — 500 киловаттга мўлжалланган ўзгарувчан ток электр ўтказиш линияларини яратганлик учун.

4. В. И. Ленин номидаги Ленин орденли Бутуниттифоқ Электротехника институтининг ходимлари: техника фанлари кандидати, лаборатория бошлиғи Артавазд Арменакович **Акопянга,** техника фанлари кандидати, директор ўринбосари Валентин Гаврилович **Бирюковга,** техника фанлари доктори, лаборатория бошлиғи Георгий Владимирович **Буткевичга,** техника фанлари кандидати, лаборатория бошлиғи Алексей Васильевич **Пановга,** старший илмий ходим Александр Владимирович **Сапожниковга,** техника фанлари доктори, лаборатория бошлиғи Евгений Мильевич **Цейровга,** Ленинград Халқ хўжалиги кенгашига қарашли «Электроаппарат» заводининг собиқ бош конструктори Василий Владимирович **Афанасьевга,** «Уралэлектроаппарат» заводининг юқори вольтли аппаратура бўйича бош конструктори Борис Владимирович **Белковга,** Запорожье трансформатор заводининг ходимлари: бош конструктор Иван Дементьевич **Воеводинга,** собиқ бош конструктор Игорь Семенович **Калиниченкога,** бюро бошлиғи Вольф Юдович **Френкелга,** Москва электр заводининг собиқ бош конструктори Самуил Исакович **Рабиновичга,** Москвадаги «Изолятор» заводи махсус конструкторлик бюросининг инженери Леонид Иванович **Федоровга** — 500 киловаттли ўзгарувчан ток кучланишига эга бўлган юқори вольтли электр ускуналари комплексини яратганлик учун.

5. Иш раҳбари, техника фанлари кандидати, Ленин орденли Киев политехника институтининг проректори Иван Миронович **Чиженкога,** ўша институтнинг старший илмий ходими Абрам Шлемович **Немировскийга,** техника фанлари доктори, Москва энергетика институтининг профессори Израиль Львович **Кагановга,** Днепр алюминий заводининг ходимлари: бош инженер Владимир Иванович **Рушчукка** подстанция бошлиғи Александр Александрович **Дроботенкога,** Саноат энергетикаси ва энергия назорати бўйича инспекциянинг собиқ бош инженери Георгий Викторович **Сербиновскийга** — симобли випрямителлари бўлган компенсацион агрегатларни ишлаб чиққан, тадқиқ қилган ва жорий этганлик учун.

6. Бутуниттифоқ кинофото илмий тадқиқот институти овоз кўчириш лабораториясининг ходимлари: илмий раҳбар Александр Андреевич **Хрушчевга,** старший илмий ходимлар Игорь Михайлович **Болотниковга,** Борис Григорьевич **Белкинга,** техника фанлари доктори, СССР Қурилиш ва архитектура академияси Қурилиш физикаси илмий тадқиқот институтининг лаборатория раҳбари Вадим Владимирович **Фурдуевга,** Ленинград Халқ хўжалиги кенгашига қарашли «Кинап» заводининг ходимлари: конструкторлик бюроси бошлиғи Николай Тимофеевич **Гордиенкога,** бош инженер Роберт Михайлович **Кашерининовга,** СССР Маданият министрлиги Марказий конструкторлик бюросининг проект бош конструктори Анатолий Рахмиэлевич **Пригожинга** — кўп мақсадларда фойдаланиш учун мўлжалланган катта заллар акустика ва овоз техникаси ускуналарининг Кремлдаги Съездлар саройида амалга оширилган комплекс системаси ва комплектини ишлаб чиққанлик учун.

7. «Туркменнефть» бирлашмасининг ходимлари: пармалаш мастери Байрам **Оллобердиевга,** бош геолог ўринбосари Константин Кондратьевич **Бабенкога,** бош геолог Владимир Владимирович **Денисевичга,** Туркманистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Туркманистон ССР Фанлар академияси Геология институтининг директори Юрий Николаевич **Годинга,** геология-минералогия фанлари кандидати, Бутуниттифоқ Геология илмий тадқиқот институтининг старший илмий ходими Андрей Иосифович **Смолкога,** Давлат иттифоқ геофизика трестининг собиқ партия бошлиғи Николай Пантелеймонович **Чунаревга** — Туркманистон ССРдаги энг йирик Ленин нефть конини топган ва уни саноат усулида фойдаланишга топширганлик учун.

8. Татаристон Халқ хўжалиги кенгаши Нефть саноати бошқармасининг ходимлари: бош геолог Файзурахмон Арифович **Бегишевга,** бош инженер Павел Степанович **Васильевга,** бошлиқ Рафхат Шагимарданович **Мингареевга,** Татаристон Нефть илмий тадқиқот институти директорининг ўринбосари Минадора Макаровна **Ивановага,** Бутуниттифоқ Нефть ва газ илмий тадқиқот институтининг ходимлари: СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, директор Александр Петрович **Криловга,** лаборатория раҳбари Юрий Павлович **Борисовга,** лаборатория раҳбари Александр Николаевич **Бучинга,** старший илмий ходим Олег Иванович **Дороховга,** бўлим бошлиғи Михаил Иванович **Максимовга,** лаборатория раҳбари Александр Прокофьевич **Чоповорга,** СССР Госпланининг бўлим бошлиғи Вартан Александрович **Каламкаровга,** Татаристон Халқ хўжалиги кенгашининг собиқ раиси Алексей Тихонович **Шмаревга** — Нефть конларини сув босимини қўлланиб ишга туширишнинг янги системасини ишлаб чиққан ва бу усулни СССРда энг йирик Ромашкино нефть конида амалга оширганлик учун.

9. Волгограддаги силикат қурилиш материаллари комбинатининг бош инженери Арам Погосович **Адамянга,** техника фанлари доктори, Ленинград инженерлик-қурилиш институтининг кафедра мудири Петр Иванович **Боженовга,** техника фанлари доктори, В. В. Куйбишев номли Москва инженерлик-қурилиш институтининг кафедра мудири Александр Васильевич **Волженскийга,** «Тагилстрой» трестининг бош инженери Исаак Моисеевич **Беньяминовичга,** техника фанлари кандидати, СССР Қурилиш ва архитектура академияси янги қурилиш материаллари Бутуниттифоқ илмий тадқиқот институтининг лаборатория раҳбари Виктор Никанорович **Гусаковга,** «Луганскхимстрой» трестига қарашли уй қуриш комбинатининг бошлиғи Константин Кириллович **Мирошниченкога,** Москвадаги Красная Пресня қурилиш материаллари комбинатининг собиқ бош инженери Анатолий Иванович **Мочаловга,** Калинин Халқ хўжалиги кенгаши Қурилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Владимир Петрович **Цветковга,** Эстония ССР Халқ хўжалиги кенгаши Силикальцит илмий тадқиқот ва проект институтининг старший инженери Виктор Меланиевич **Рююгелга,** техника фанлари доктори, ўша институт директорининг ўринбосари Иоханнес Александрович **Хинтга** — Силикатли (цементсиз) бетондан йиғма деталлар ва конструкцияларни ишлаб чиққан ва қурилишга жорий қилганлик учун.

10. 7-кўприк отрядининг ходимлари: монтаж участкасининг бошлиғи Анатолий Иванович **Бахтинга,** бошлиқ Николай Андреевич **Богдзелга,** бош инженер Иван Петрович **Калинниковга,** РСФСР Коммунал хўжалик министрлигининг бошқарма бошлиғи Петр Александрович **Егоровга,** «Гипрокоммундортранс» институтининг группа инженери Кресцентина Константиновна **Ивановага** — Красноярск шаҳрида Енисей дарёси орқали кўприк қурганлик учун.

11. Кремлдаги Съездлар саройини проектлаш мастерскойи ходимлари: иш раҳбари, Москва шаҳрининг бош архитектори Михаил Васильевич **Посохинга,** архитектура-проект мастерскойининг раҳбари Ашот Ашотович **Мндоянцга,** бош инженер Герман Николаевич **Львовга,** сектор раҳбари Александр Никифорович **Кондратьевга,** проектларнинг бош архитекторлари Евгений Николаевич **Стамога,** Павел Павлович **Штеллерга,** 4-Мосстрой трестининг бошқарувчиси Иван Иванович **Кочетовга** — Кремлдаги Съездлар саройини проектлаштирган ва қурганлик учун.

12. Транспорт қурилиши Бутуниттифоқ илмий тадқиқот институтининг бўлим раҳбари, иш раҳбари Константин Сергеевич **Силинга,** ўша институт ходимлари: старший илмий ходим Николай Митрофанович **Глотовга,** лаборатория раҳбари Валентин Игнатьевич **Карпинскийга,** Ленинград темир йўл транспорти инженерлари институти ҳузуридаги Кўприклар илмий тадқиқот институтининг группа раҳбари Борис Павлович **Татарниковга,** ўша институтнинг собиқ старший илмий ходими Леонид Иванович **Васильевга,** Главмостострой ходимлари: кўприк қуриш отряди бошлиғи Алексей Петрович **Грецовга,** кўприк поезди бошлиғи Лев Георгиевич **Кагелга,** кўприк поезди бошлиғи Георгий Петрович **Соловьевга,** Лентрансмостпроектнинг проектлаш бош инженери Виктор Сергеевич **Дулеевга,** Мостотрест Марказий проект-конструкторлик бюросининг проектлаш бош инженери Дмитрий Григорьевич **Костинга,** Люберецк ремонт-механика заводининг бош инженери Александр Данилович **Прохоровга,** Мостотрест Марказий проект-конструкторлик бюросининг бошлиғи Михаил Сергеевич **Руденкога,** Транспорт қурилиши министрлиги Кўприк қурилиши бошқармасининг бош инженери Владимир Александрович **Чежинга** — йиғма темир-бетондан ерга чуқурроқ ётқизиб кессонсиз пойдеворлар қуриш усулини ишлаб чиққан ва жорий қилганлик учун.

13. Белоруссия ССР Фанлар академиясининг академиги, СССРнинг Қора тупроқ бўлмаган зонасида қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш Марказий илмий тадқиқот институтининг директори Михаил Ефремович **Мацепурога** — Ботқоқ ва бўтазор ерларни механизациялашган усулда ўзлаштиришнинг катта натижа берадиган технологиясини ишлаб чиққан ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилганлик учун.

14. Медицина фанлари докторлари Владимир Николаевич **Шамовга,** Сергей Сергеевич **Юдинга** — Фибринолиз қон тайёрлаш ва ундан фойдаланишнинг методини ишлаб чиққан ва практикага жорий қилганлик учун.

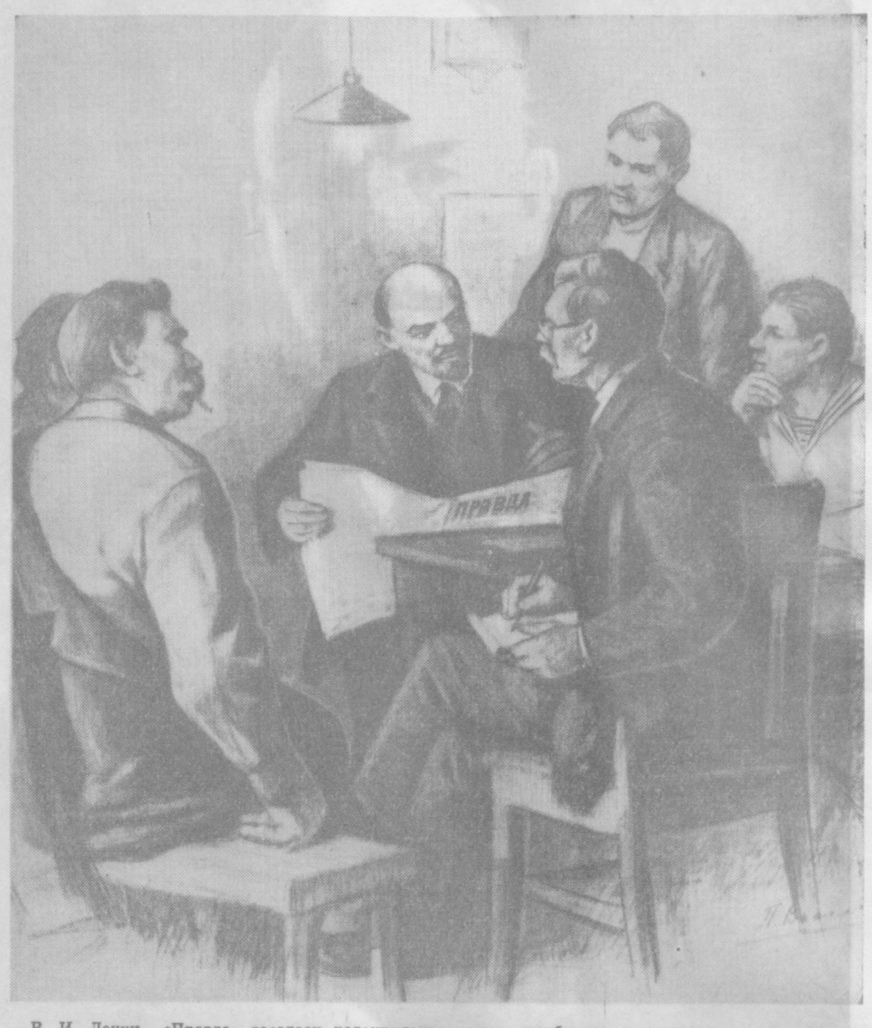

В. И. Ленин «Правда» газетаси редакциясида ишчи мухбирлар орасида. РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев чизган сурат. (ТАСС фотохроникаси).

ИНСОНИЯТ ГЕНИЙСИ

Р. САҲИБОЕВ

Азим рус дарёси Волга соҳилида меҳнаткаш инсониятнинг бахтига Владимир Ильич Ленин туғилган улуғ кунлардан буён 92 йил вақт ўтди. Бу йиллар мобайнида инсоният ўзининг олға томон прогрессив ҳаракатида жуда илгарилаб кетди. Аммо ленинизм Ватани бўлган Совет Ватанининг коммунизм сари олға томон босаётган гигант қадами инсониятнинг прогрессив ҳаракатида ўзининг салобати, қудрати, аҳамияти, миқёси билан алоҳида ажралиб турибди. XX аср коммунизмнинг зафарли ғалабалари асри эканлигининг ёрқин шоҳиди бўлиб турибди. Совет халқи, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, бутун прогрессив инсоният коммунизм зафарли юриш қилаётган бизнинг замонамизда ана шу оламшумул-тарихий ғалабалар учун улуғ Лениндан, ленинизмдан миннатдордирлар.

Шундай бахтиёр кунларда халқ бахтининг ижодкори, севимли йўлбошчимиз орамизда йўқ. Аммо улуғ ёзувчимиз М. Горький ёрқин ифода қилганидек, ўлимнинг қора кўланкаси Лениннинг аҳамиятини —бутун дунёдаги меҳнаткаш халқлар йўлбошчисининг аҳамиятини бутун жаҳон кўзи олдида яна ҳам равшанроқ ва яққолроқ қилиб кўрсатмоқда. Чунки Ленин ақл ва идрокининг ворислари барҳаётдир, улар барҳаётдирлар ва шундай муваффақият билан ишламоқдаларки, ҳозиргача дунёда ҳеч кимса, ҳеч қачон ва ҳеч қаерда бундай ишлай олган эмас.

* * *

Биз бу йил Ленин кунларини ленинизм янгидан-янги зафарларга эришаётган, мамлакатимиз янги чўққилар — коммунизм чўққилари сари олға бораётган замонда партиямиз янги Программа — коммунизм қуриш Программасини қабул қилган тарихий XXII съезд бўлиб ўтган кунларда нишонламоқдамиз. Азиз Ленинимиз туғилган йил ҳар сафар коммунизм асрининг шон-шуҳратга тўла йилномасига янгидан-янги олтин саҳифалар ёзмоқда. Партиямизнинг XXII съезди ва у қабул қилган коммунизм Программаси, дарҳақиқат, Ленин идеяларининг, ленинизмнинг жонли ифодаси бўлди.

«Съездимиз минбаридан, — деди ўртоқ Н. С. Хрушчев XXII съезд минбарида туриб, — дастлабки муҳаббат ва садоқат сўзларини инсоният генийларига, ишчилар синфининг улуғ йўлбошчилари Маркс, Энгельс, Ленинга бағишлаймиз. Муқаррарлиги Маркс ва Энгельс томонидан илмий асосда олдиндан айтиб берилган социализм, қуриш плани Ленин томонидан чизиб берилган социализм Совет Иттифоқида реал воқеликка айланди. Ҳозир бизнинг мамлакатимиз янги чўққилар — коммунизм чўққилари сари бормоқда».

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу ажойиб сўзларида марксизм-ленинизмнинг жаҳоншумул-тарихий ғалабаларига якун ясалган. Совет Иттифоқининг 45 йил мобайнида ленинизмнинг зафарли байроғи остида Коммунистик партиямиз раҳбарлигида қилган буюк ишларининг порлоқ самаралари ёрқин ифода қилинган. Дарҳақиқат, марксизм-ленинизмнинг буюк ва ҳаётбахш идеялари билан қуролланган, зафарли Ленин байроғини баланд кўтарган совет халқининг фидокорона меҳнати, партиямизнинг назарий ва амалий фаолияти натижасида инсоният реал мавжуд бўлиб турган социалистик жамиятга ҳамда тажрибада синалган социализм қуриш тўғрисидаги фанга эга бўлди. Социализмга олиб борувчи тўғри йўл очилди. Кўпгина халқлар шу йўлдан бормоқда, эртами-кечми ҳамма халқлар шу йўлдан боради. Бу йўл — ер юзида барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодат барқарор қиладиган Ленин йўли, коммунизм йўлидир.

Ленин номи коммунизм қураётган халқимиз учун ҳам, социализм барпо қилаётган социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари учун ҳам, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашаётган барча халқлар учун ҳам, жаҳондаги барча меҳнат аҳли учун ҳам энг азиз, энг севимли номдир. Чунки XX асрда жаҳонда юз берган энг яхши, энг олижаноб энг революцион буюк ишларнинг ҳаммаси Ленин номи билан чамбарчас боғлангандир. Ленин замонамизнинг ақлидроки, шон-шарафи ва виждони бўлган Коммунистик партиямизни тузган, вояга етказган ва революцион жангларга бошлаб борган улуғ доҳийдир. Ленин жаҳонда биринчи социалистик революциянинг илҳомчиси ва ташкилотчиси, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг бинокори, йўлбошчиси ва ташкилотчисидир.

Бундан олтмиш йил муқаддам партиямиз энди тузилаётган вақтда В. И. Ленин доҳиёна суратда: «Бизга революционерлар ташкилотини берингиз ва биз Россияни тубдан ўзгартиб юборамиз!» деган эди. Дарҳақиқат, коммунистлар инсоният тарихига дунёни ўзгартирувчи ва янгиловчи энг буюк яратувчи куч бўлиб кирдилар. Биз буюк Ленин партияси раҳбарлигида жаҳонда энг қудратли, энг бой ва фаровон бўлиб қолган мамлакатимиз билан, бутун прогрессив инсониятга озодлик, бахтиёрлик йўлини кўрсатиб берган Ватанимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Бизнинг жонажон Ильичимиз башорат қилиб айтган сўзларнинг рўёбга чиққанлигини эндиликда ҳамма кўриб турибди, деди ўртоқ Н. С. Хрушчев. Партиямиз ўз елкасига катта юкни олди, мамлакат тақдири учун, халқ келажаги учун юксак масъулият олди. Коммунистларнинг баҳодир партияси бу юкни кўтариб боришга қодир бўлиб чиқди. Партия ишчилар синфига, бутун меҳнаткаш халққа бошчилик қилиб жонажон мамлакатни тубдан ўзгартиш, уни қудратли ва гуллаб-яшнаётган мамлакатга айлантириш вазифасини тарихан қисқа муддат ичида шараф билан бажарди.

Эндиликда буюк Ватанимиз, қудратли социалистик давлатимиз, бутун жаҳон социалистик системаси Ленин даҳосининг улуғ кучини, ленинизм идеяларининг дунёни ўзгартирувчи ва янгиловчи қудратини бутун жаҳонга яққол кўрсатувчи символ бўлиб тоғдек қад кўтариб турибди.

Партиямиз XXII съезди қабул қилган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программаси Ленин идеяларининг, ленинизмнинг жонли тимсолидир. Ҳозирги замоннинг Коммунистик манифести деб аталган бу Программа коммунизм қуриш ҳақидаги ленинча таълимотнинг конкрет ифодасидир.

Совет давлати, совет ижтимоий тузуми энди майдонга келган, янги жамият қуришнинг буюк истиқболлари белгиланаётган йилларда Ленин башорат қилиб қуйидагиларни ёзган эди: «Биз социалистик туб ўзгартишларни бошлар эканмиз, бу ўзгартишлар оқибат натижада қандай мақсадга қаратилган бўлса, шу мақсадни, яъни коммунистик жамият қуриш мақсадини ўз олдимизга аниқ ва равшан қилиб қўйишимиз лозим».

Партиямиз учун, Ватанимиз учун зўр фахр ва қувонч хисларига тўлган ҳолда шуни айтиш мумкинки, Коммунистик партиямизнинг янги Программаси коммунистик жамият қуриш мақсадини ўз олдига аниқ ва равшан қилиб қўйган, коммунизм қуришнинг конкрет, илмий жиҳатдан асосланган программасидир.

Улуғ Ленин, коммунизм иқтисодий жиҳатдан асослаб берилган тақдирдагина уни қадрлаймиз, дер эди. Янги Программа коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш масаласига жуда катта аҳамият бериш билан Лениннинг бу йўл-йўриқларини амалга ошириш йўлларини белгилаб берди. Партиямиз Программасига биноан, икки ўн йиллик мобайнида СССР да коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилади. Бу асосий иқтисодий вазифа партиямиз бош йўлининг негизидир.

Улуғ Ленин бутун ҳаётини меҳнаткаш инсониятни бахт-саодатга, фаровон ҳаётга эриштириш учун бағишлаган улуғ инсонпарвар эди. Ленин тузган партиямиз инсонни бахт-саодатга, фаровон ҳаётга муяссар қилишни ўзининг энг муҳим ва энг олижаноб вазифаларидан бири деб ҳисоблайди. Улуғ Ленин коммунистик жамият кишисининг ҳаёти моддий жиҳатдангина гўзал, фаровон бўлиб қолмасдан, аввало маънавий жиҳатдан бой, олижаноб ҳаёт бўлади, коммунизм инсон шахсининг чинакам эркинликка эришишини таъминлайди, деб уқтирар эди. Партиямиз Программаси коммунизм кишиси ҳақидаги ленинча идеяни олға сурди ва ривожлантирди. Коммунизм инсонни олижаноб қилади. Коммунизм — инсониятнинг ва инсон шахсининг олий даражада гуллаб-яшнашидир, дейди ўртоқ Хрушчев. Партия Программаси Лениннинг коммунистик тарбия ҳақидаги кўрсатмаларига мувофиқ коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексини белгилаб берди.

Ленинизм — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг қудратли қуролидир. Коммунистик партиямиз халқимизни пролетар интернационализми ва социалистик ватанпарварлик руҳида, СССРдаги барча халқларнинг дўстлиги ва қардошлиги руҳида, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан дўст ва ҳамкор бўлиш руҳида тарбиялашни ўзининг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди. Партиямизнинг Программаси халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализм руҳи билан суғорилгандир. Ленинчи партия интернационализм байроғини ҳар доим баланд кўтариб боради. Совет халқи коммунизм қуришдек улуғвор вазифани бажариш билан ўзининг буюк интернационал бурчини адо этади.

Бизнинг кўп миллатли Совет давлатимиз — халқлар дўстлиги ва биродарлигининг ленинча идеяси тантана қилган, халқлар бирбири билан дўст, биродар бўлиб коммунизм биносини барпо қилаётган, ленинча дўстлик ва интернационализм идеялари халқ ҳаётига сингиб кетган, халқлар дўстлиги, қардошлигининг классик намунасини жаҳонга намойиш қилаётган улуғ мамлакатдир. Ленинизм — халқлар дўстлиги, биродарлигининг, социалистик интернационализмнинг улуғ байроғидир. Халқлар дўстлигининг буюк даргоҳи бўлган Ватанимизда ҳамма халқлар коммунизм қуришдек улуғ ва муқаддас бурчни биргаликда, аҳил оила бўлиб адо қилмоқдалар. Катта оғамиз рус халқи бош бўлиб қилинаётган улуғ ишларда Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан бир қаторда ўзбек халқининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Коммунизм барпо қилиш — мамлакатимиздаги барча халқларнинг умумий ишидир. СССР да коммунизм ғалаба қозониши билан миллатлар янада кўпроқ яқинлашади, дейилади партия Программасида, уларнинг иқтисодий ва ғоявий бирлиги кучаяди, уларнинг маънавий қиёфасидаги умумий коммунистик фазилатлари етилиб боради.

Ленинизм — халқлар ўртасида тинчлик, тинч-тотув яшаш, инсонпарварлик идеологиясидир. Ленинча тинч-тотув яшаш принципи Коммунистик партиямиз ва Совет давлати ташқи сиёсатининг ўзгармас принципидир. Партиямиз Программаси ленинизмнинг тинч-тотув яшаш принципини янада ривожлантирди. Партиямизнинг янги Программаси чинакам коммунистик инсонпарварлик ҳужжатидир. Программа тинчлик ва халқлар ўртасида қардошлик ғоялари билан суғорилгандир.

* * *

Ленин... Бу азиз ва қадрдон номнинг улуғворлиги Ватанимизнинг ҳамда халқимизнинг улуғворлиги, идеямизнинг ва партиямизнинг улуғворлиги, янги Программамизнинг, коммунизмнинг улуғворлигидир. Ишчилар синфининг илғор отряди сифатида Ленин тузган ва вояга етказган марксчи-ленинчи партиямиз бутун халқ партияси бўлиб қолди. Партия халқ билан биргадир, халқ партия билан биргадир. Партия ва халқнинг бирлиги, партиямизнинг коммунизм қуриш йўлида халқимизнинг иродаси, куч ва ғайратини бирлаштирувчи куч эканлиги — Ленин идеяларининг, ленинизмнинг жаҳоншумул-тарихий ғалабасидир.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт ва санъат соҳаларида Ленин мукофотлари комитетида

Адабиёт ва санъат соҳаларида энг кўзга кўринган муваффақиятлар учун Ленин мукофотлари бериш тўғрисида

Адабиёт ва санъат соҳаларида Ленин мукофотлари комитети адабиёт ва санъат соҳаларида энг кўзга кўринган муваффақиятлар учун 1962 йилги Ленин мукофотларини қуйидагиларга беришга қарор қилди:

АДАБИЁТ СОҲАСИДА

1. Петр Устинович **Бровкага** — «Кунлар ўтаяпти...» шеърлар китоби учун.
2. Эдуардас Беньяминович **Межелайтисга** — «Инсон» шеърлар китоби учун.
3. Корней Иванович **Чуковскийга** — «Некрасовнинг маҳорати» китоби учун.

САНЪАТ СОҲАСИДА

1. Эмиль Григорьевич **Гилельсга** — концерт-ижрочилик фаолияти учун.
2. Ҳайкалтарош Лев Ефимович **Кербелга** — Москва шаҳрида ўрнатилган Карл Маркс ҳайкали учун.
3. Владимир Андреевич **Фаворскийга** — рус адабиёти классик асарларига («Игорь жангномаси», А. С. Пушкиннинг «Борис Годунов», «Кичик трагедиялар» асарларига) чизган суратлари учун.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ СОҲАЛАРИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Адабиёт ва санъат соҳаларида Ленин мукофотлари комитети 1962 йилги Ленин мукофотлари олиш учун тақдим этилган кандидатуралар юзасидан бу йил меҳнаткашлардан кўп хатлар, жамоат муҳокамасига доир материаллар ва мулоҳазалар олди. Булар комитетга совет жамоатчилигининг фикри билан кенг танишиб чиқиш имкониятини берди.

Комитет ана шу материалларни юборган ҳамма ташкилотларга, ижодий союзларга ва айрим меҳнаткашларга ўз ташаккурини изҳор қилади.

КРЕМЛДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

МОСКВА, 20 апрель. (ТАСС). Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитети бугун Катта Кремль саройида комсомол XIV съезди ишларида қатнашган чет эл делегациялари шарафига қабул маросими ўтказди.

Георгиевск залига 68 чет эл давлатлари ёшлар ташкилотлари делегацияларининг бошлиқлари ва аъзолари, съезд делегатлари — мамлакатимиздаги республика, ўлка ва область комсомол ташкилотларининг вакиллари, комсомол Марказий Комитети ва Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзолари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари, СССР Министрлари, иттифоқ министрликлари ва бошқармаларининг раҳбарлари, партия ва совет жамоатчилиги вакиллари йиғилдилар.

Қабул маросимида ҳозир бўлган **Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепинларни** ҳамма гулдурос қарсаклар билан кутиб олади.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов меҳмонларни табриклади.

Шундан кейин қабул маросимида совет ёшлари номидан Москванинг донгдор бинокори, коммунистиқ меҳнат бригадасининг бошлиғи **Герман Ламочкин,** Озарбайжоннинг машҳур пахтакор механизатори **Сивил Казиева** ва Украина шоири **Дмитро Павличко** сўзга чиқдилар.

Чет эллик меҳмонлар совет ёшларини самимий табрикладилар. Демократик ёшлар жаҳон федерациясининг президенти **Пьеро Пьералли,** студентлар халқаро союзининг президенти **Иржи Пеликан,** Хитой Коммунистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг секретари **Ян Хай-бо,** Польша социалистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари **Мариан Ренке,** Куба ёш коммунистлар союзи миллий комитетининг аъзоси **Приско Барросо,** Мали республикаси ёшлар ва спорт ишлари бўйича олий комиссари **Мусса Кейта,** Умумҳиндистон ёшлар федерациясининг бош секретари **Митра** ижодий меҳнат ва ҳаётда, коммунистик жамият қурилишида янги муваффақиятлар тиладилар.

Улар ўз нутқларида барча қитъалар ёшларининг халқаро бирликни мустаҳкамлаш ва ўз кучларини аямай, империализм ҳамда мустамлакачиликка қарши, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун курашга астойдил интилаётганликларини планетамиздаги бутун ёш авлоднинг бахт-саодати йўлида тинчлик ишини қатъий ҳимоя қилишга интилаётганликларини яна бир марта ифода этдилар.

Қабул маросимининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси **Н. С. Хрушчевнинг** нутқини зўр ҳаяжон ва гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Н. С. Хрушчев ВЛКСМ нинг XIV съезди ёшларнинг жипслиги ва монолитлигини, уларнинг юксак ғоявий савиясини кўрсатди, деб таъкидлади. Н. С. Хрушчев шонли Ленин комсомолининг, советлар мамлакатидаги барча ёшларнинг бундан буён ҳам қунт билан меҳнат қилишларини, марксча-ленинча назарияни эгаллашларини, барча мамлакатлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашларини тилади.

Н. С. Хрушчев халқлар дўстлиги, коммунизм ғалабаси шарафига, комсомол шарафига, бутун дунё ёшлари шарафига қадаҳ кўтарди.

Кремльдаги самимий учрашув барча қитъаларда мустаҳкам тинчлик учун, тараққиёт учун, инсониятнинг бахт-саодати учун курашда катта куч бўлган ёшларнинг дўстлиги ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини кўрсатувчи янги ажойиб далил бўлди.

КОММУНИЗМ ЙЎЛИГА НУР СОЧМОҚДА

☆ ☆ ☆

ДОҲИНИНГ ҚАДРДОН СИЙМОСИ

Совет давлати асосчисининг фотосуратлари дан жуда оз сақланган. Бунинг боиси бор. В. И. Ленин расмга тушишни сира ёқтирмас эди. Бу ҳақда унинг қариндош ва дўстлари кўп гапиришарди. Ильични суратга олишга муяссар бўлган фотографлар: М. Наппельбаум, Г. Болтянский, А. Левицкий, Д. Жуковлар ҳам бу ҳақда сўзлаб беришди.

Таниқли фоторепортер П. А. Оцуп Владимир Ильич портретини бошқаларга қараганда кўп олишга муяссар бўлган.

Ленин кунлари арафасида Октябрнинг фотографик йилномаси ва ўлмас лениншунослик автори билан учрашиб, ундан Владимир Ильични қандай қилиб суратга олганлигини ҳикоя қилиб беришни сўрадим.

П. Оцуп — озғин, соч-соқоли оқ, паст бўйли киши. У гоҳ у, гоҳ бу фотосуратларни кўрсатиб ўз ҳикоясини бошлади.

— Ленинни биринчи марта 1917 йили Финляндия вокзалида эмиграциядан қайтиб келганидан сўнг кўрдим. Бу кунни бир умр эсдан чиқармайман.

1917 йил 28 октябрь (10 ноябрь)да Смольнийга кирдим ва коридорда пальтосини елкасига ташлаб олган, қўлида бир даста қоғоз кўтарган Ленинни кўриб қолдим. У ўз кабинетига томон шошиларди.

— Владимир Ильич, сизни суратга олсам...

— Йўқ, ҳозир бўлмайди, вақти эмас. Қачон соқолим ўсиб, одатдагидек кўринишга эга бўлганимда — ўшанда мумкин бўлади, ҳозирги ҳолат тўғри келмайди...

Шу сўзларни айтиб, у яна тез юриб кетди.

Вақтли ҳукумат соқчиларидан яшириниб уларга ўзини билдирмаслик мақсадида Ленин соқолини қирдирган экан.

Шундан сўнг кўп ўтмай бундай воқеа юз берди: 1917 йилнинг охири эди. Смольнийда халқ комиссарлари Советининг дастлабки мажлисларидан бири бўлаётган эди. Мажлис ўтаётган хонанинг эшигига яқинлашдим.

— Қаёққа? — Қизил гвардиячилар мени тўхтатишди.

— Сурат олиш керак — жавоб бердим мен ва ичкарига кирдим.

Кичикроқ хона. Думалоқ стол атрофида ўтирган кишилар Ильични ҳаяжон билан тинглашарди. Халқ комиссарлар Советининг Ленин раислигида бўлган мажлиси бир зумда суратга олинди. Фотосурат жуда яхши чиқибди; ўзимда йўқ хурсанд бўлдим.

Лекин мен Ильичнинг портретларини, портретда миллионлаб кишилар эсида қоладиган сиймосини яратишни истар эдим. Буни амалга ошириш қийин бўлди, чунки Ленининг ўзи бу ишимда... тўсқинлик қиларди. У суратга тушишни ёқтирмас, суратга тушишга унинг вақти ҳам бўлмасди. Мен бир неча марта Владимир Ильичга мурожаат қилиб, унинг расмий портретини суратга олишни илтимос қилдим ва ўз орзумни фақат 1918 йилда амалга ошириш шарафига муяссар бўлдим.

Ўша вақтда ВЦИК (Ишчи, деҳқон ва солдат депутатлари Бутунроссия Марказий ижроия комитети)нинг бадиий ва фотография бўлимига мудирлик қилардим. Шундай қилиб, тарихий-революцион темадаги суратларим билан Владимир Ильични қизиқтириб кўришга қарор қилдим.

Владимир Ильичнинг хонасига кирганимда у мен билан сўрашди-ю, қўлимдаги суратларга қизиқиб қолди.

— Хўш, сиз менга нимани кўрсатмоқчи эдингиз?

— Владимир Ильич, сизга ўз ишларимни кўрсатмоқчи эдим, — жавоб қайтардим мен.

Ленин суратларни эътибор билан кўрарди. У Петроградлаги июль намойишчиларини отиш тасвирланган фотосуратни кўрганда, тарих учун бундай суратлар жуда муҳим эканлигини таъкидлаб қўйди.

... Ленин суратларни кўриб бўлаёзган эди, дангал айтдим.

— Владимир Ильич, сизга бир илтимосим бор.

— Марҳамат.

— Сизни портрет учун суратга олишга рухсат берсангиз.

— Мени суратга олиш арзимайди, яхшиси, тарихий воқеаларни, оммани суратга олинг.

Шунда мен бир журъат қилиб эшик орқасида турган аппаратни хонага тезликда олиб кирдим. Ленин бу аппарат қаердан келиб қолди, деб хайрон бўлди. Мен уни ҳар эҳтимолга қарши олиб келганлигимни айтдим. Владимир Ильич кулди:

— Шундай оғир нарсани ҳар эҳтимолга қарши деб олиб юришингиз қизиқ-ку. Ўзиям бир пуддан ортиқдир.

Сўнг менга қараб шундай деди:

— Хўш, иложим қанча... Майли, мен газета ўқиб турай, унгача сиз аппаратни тайёрлай қолинг.

Аппаратни бўлса мен тайёр қилиб қўйган эдим. Владимир Ильич «Правда»га берилиб кетди, мен эса шу ҳолатида уч марта расм олдим. «Правда»ни ўқиётган Ленин» деган машҳур портрет шундай қилиб бунёдга келган. Бу портрет тасвирий санъат академиги И. И. Бродскийнинг картинаси учун асос қилиб олинган.

Ленин газетани ўқиб бўлгач, яна бир бор таъкидлади:

— Келинг, шу суратга олмасангиз нима қилади?

Мен илтимосимни қўймадим. Шунда у:

— Ахири қўймадингиз-да... Фақат иложи борича тезроқ бўлинг, — деб рози бўлди.

Шундан сўнг яна 9 марта суратга олдим.

Ҳар бир негативдан иккита нусхадан расм босиб, уларни Владимир Ильичга кўрсатгани олиб бордим. У газета ўқиб турган ҳолда тушган ўз расмини кўриб ҳайрон бўлди ва буни қачон суратга олганлигимни сўради. Мен тушунтириб бердим. Шунда у кулиб:

— Сиз фотографлардан жуда эҳтиёт бўлиш керак экан. Бу кутилмаган совғангиз учун мен ҳам сизга совға бераман.

Шундан сўнг Владимир Ильич фотосуратларнинг бирига ёзиб берди.

... Петр Адольфович шкафдан эҳтиётлик билан портретни олди. Унга шу сўзлар ёзилган эди: «Ўртоқ Оцупга В. Ульянов (Ленин)дан». Ленинни иккинчи марта 1920 йили Кремлда унинг иш хонасида суратга олишга муваффақ бўлдим.

Владимир Ильич фотографик техникаси ҳақида ўзи сўз очиб қолди. У ўзимизда фото қоғози ва совет фотоаппарати ишлаб чиқариш ҳақидаги масалалар тўғрисида гапирди.

Владимир Ильич билан бўлган бир дақиқалик суҳбат ҳам кишини ўзига мафтун этиб қўярди. У суҳбатдошининг фикрларини сўзи оғзидан чиқиши биланоқ тушуниб оларди. У ўзининг ғоят камтаринлиги ва одамга ғамхўрлиги билан ҳаммани қойил қолдирарди.

Владимир Ильич иш билан қанчалик банд бўлмасин, жойлардан келган вакилларнинг ўзи билан бирга расмга тушиш ҳақидаги таклифини сира рад этолмасди. Унинг ана шу кўнгилчанлигини билардим. Эсимда, 1921 йили Бутунроссия Марказий ижроия комитетининг сессиясида деҳқонлар делегатлари Ленин билан бирга суратга тушишни жуда истаган эдилар. Владимир Ильич узоқ докладдан сўнг чарчаган ва ҳеч кимга билдирмай чиқиб кетмоқчи эди. Буни олдиндан сезиб мен стулларни тартиб билан териб, делегатларни ўтқазиб қўйгандим. Шунда Ильич ноилож суратга тушишга рози бўлди. У стулга ўтиргач, одамлар атрофини қуршаб олишди.

Мен бўлсам тиқилинчда объективни тўғрилашга жуда қийналдим. Қийин аҳволга тушиб қолганимда Владимир Ильич жонимга ора кирди:

— Ўртоқлар! Ҳозир бу ерда фотограф хўжайин! Унга бўйсиниш керак! — деб мурожаат қилди атрофдагиларга. — Команда беринг, ўртоқ Оцуп! — Бу гапдан ҳамма шодланиб кулди.

Владимир Ильични сўнгги марта ўз хонасида 1922 йилнинг кузида суратга олдим. Бу вақтда у оғир касал эди. Шу сабабли фақат иккита сурат олишга муваффақ бўлдим. Бир неча кундан кейин Ильични Горкага олиб кетишди. Минг афсуски, у ерга бориб Владимир Ильични кўриш имкониятига эга бўлмадим. Фақат Ленининг вафоти куни мени бир неча сурат олишга тезлик билан чақиришди.

Ильич вафотидан сўнг унинг хотирасини абадийлаштириш комиссияси менга доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида альбом тузиш вазифасини топширди. Шунинг учун фахрланаманки, бу альбомга мен ишлаган Владимир Ильич портретларидан жуда кўпи кирган.

Петр Адольфович яқинда саксонга тўлади. Шунга қарамай у ишчан, бардам. У ўзининг фото йилномалар виставкаси билан мамлакат бўйлаб кўп жойга бориб туради ва бу виставканинг дурдонаси — Ленин портретларининг қандай яратилганлигини ғурур билан сўзлаб беради.

Семен ЧЕРТОК,
Новости матбуот агентлиги.

В. И. Ленин деҳқон Иван Афанасьевич Чекунов билан суҳбатлашмоқда. РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев чизган сурат. (ТАСС фотохроникаси).

МИРЗАЧЎЛ — КОММУНИЗМ ПОЭЗИЯСИ

(ЛАВҲА)

<>

Йигирманчи асрнинг олтмиш биринчи йили куз фаслида азамат халқ ва она юрт қучоғига Мирзачўл худди қайтадан туғилгандай бўлди. Ана шу олтин рўй, тонглари биллурдек мусаффо фаслда ўтган катта маросимда коммунизм қурувчиларининг отахон маслаҳатгўйи Никита Сергеевич Хрушчев қуёшли маконда қайта туғилган баҳодир чўлнинг ҳуснини тамоша қилиб, пахтазорларни кезиб, каналлари, дарёлари соҳилларида бўлиб, шаҳри азимларида меҳмон бўлиб: «Бу воҳа коммунистик турмушнинг, коммунистик қурилишнинг поэзияси бўлади» деди.

Ҳа, шундай бўлади!

Энди Мирзачўлни сира чўл деманглар! Унга «Коммунизм поэзияси» деган ном ярашади. Бу партиянинг, халқнинг азим дарё соҳилида туғилган ва ҳар дақиқада кенгайиб бораётган поёнсиз кўм-кўк водини ардоқлаб, севиб, унга меҳр билан қўйган оти.

Ҳа, Мирзачўл ерлари бағрининг саҳийлигини қўяберасиз. Унинг тупроғидан нимаки истасангиз, бари унади. Водида қуёш бор, инсон қўли, ақл-заковати билан келтирилган сув бор, ҳаёт бор. Бинолари кўзни қамаштирадиган шаҳарлар, боғларида булбул сайраётган сўлим қишлоқлар, поселкалар, зилол сувли каналлар, сўлим кўллар... «чўл»нинг чиройини очиб юборган.

Қани энди шундай бир мўъжизакор фотоаппарат бўлсаки, бу кўмкўк гўзал водийни яхлит суратга олиб, мана кўринг, қадимда зоғ учмаган, асрлар оша одамзодга бўй эгмаган чўлнинг бугунги жамолини тамоша қилинг, дея олсанг!

Яхшиси, дўстлар, биз билан бирга юринг, Сирдарёдан ўтайлик, катта йўлга тушиб, Зарафшонга отланайлик.

Сирнинг кўпригидан ўтиб, тўғри Гулистоннинг марказига борамиз, сўнгра «Социализм» совхозининг далаларидан, «Коммунизм» колхозининг токзор ва боғларидан ўтиб, Янгиернинг ўрмонзорларига, кейин Зомин ва Жиззах этакларига, янги ташкил этилган тўртинчи, бешинчи, олтинчи, еттинчи совхозларга борамиз. Бу йўлларнинг кенглигини, кафтдек текислигини кўраяпсизми? Қани, сўрайлик-чи бу ажойиб йўлларни кўрган қаҳрамонлар кимлар экан?

Ҳув анави бедазорда ўтган йилгидан қолган пичан ғарамидан машинага ортаётган киши билан гаплашайлик-чи. Йўлнинг таърифини эшитмоқ истасангиз ҳамма вақт шофёрлардан сўранг, ҳақ баҳони ўшалардан оласиз.

Тоғдай беда ғарами тагида турган юк машинаси худди гугурт қутисини эслатади. Унинг ёнида бир кичик агрегат турибди. Эгнига эркакча коржома кийиб олган, сочини чамбарак қилиб, устидан қизил косинка танғиб олган ширмой юзи тўлишган аёл пичан ортадиган агрегатнинг занжирини улаб турибди.

— Ҳорманг опа!

— Саломат бўлинг, келинглар.

— Олтинчи совхозга бормоқчи эдик. Шофердан сўрасак, посёлкагача элтиб қўярмикан, деб шу ёққа бурилдик.

— Иннакейин, пичан ортилган машинада юришнинг гашти ҳам бор, дейсиз-да, — у эркакларга хос виқор билан гапирар, мийиғида кулиб қўяр эди.

— Ҳа, пичаннинг ҳиди жуда ажойиб бўлади. Шофер қани?

— Шофермий? Шофер ўзим. Пичан ортгич машинанинг занжири узилиб қолиб, хийла овора бўлдим.

— Буниям ўзингиз бошқарасизми?

— Нима бўпти, бу жуда оддий машина-ку.

Совхозда бунақа машиналардан саккиз юзтаси бор. Агар уларнинг ҳар қайсисига биттадан механизатор қўйсак, пахтани ким теради, болаларга ким қарайди. Йўқ. Тағин, бу хотин роса мақтанаяпти, деб ўйламанг. Совхозимизда шундай механизатор қизлар борки, бир ўзи ўн машинани уддалайди. Айтиб қўяй, бизнинг фермада ҳам беш хил машина бор. Шулар бўлмаса икки юзу эллик бош говмишга қараб бўлармиди. Яна ҳаммаси соғиладиган.

— Сиз сигир ҳам соғасизми?

— Машина соғади-да. Эшитмаганмисиз дейман. Сигирлар арча усули билан соғилади. Шунақа ука. Йигит кишига етмиш ҳунар ҳам озлик қилади деганлар. Энди бу ҳикматли гапни биз хотин-қизларга ҳам қарата айтса бўлади. Қани, машинага чиқиб арқоннинг учини олиб беринг менга. Ҳозир жўнаймиз...

Нотаниш бу аёл сал ўтмай машинасини ғизиллатиб кетди. Йигирма чақиримча юрдик, бироқ шунча юриб ўзи тўғрисида ҳеч нима демади. Нуқул совхоздан, Мирзачўлдан, пахтадан гапиради.

— Совхозимиз ҳали ёш. Ўтган йили фақат олти минг гектарга чигит экдик. Қайси куни директоримиз, танийсизми, Ўринбой Усмонов, ўзи ёш агроном «ҳа демай пахта майдонини ўнбир минг гектарга етказамиз» деди. Ўзингиз бир чоғлаб кўринг-а, агар гектаридан ҳозиргидай йигирма центнердан эмас, ўттиздан кўтарсак, хўш, ўн бир мингни ўттизга кўпайтириб чиқинг, ўттиз уч минг тонна бўладими? Балли. Қўриқ ернинг қўри зўр бўлади. Агар ҳосил бўп берса, қирқ-эллик центнер ҳам ҳеч гап эмас.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

ДОИМ ТИРИК

Ленин ўлган эмас, у доим тирик,
Ҳар бир ишимизда унинг ўзи бор.
Олим китобида, шоир шеърида
Ҳаёт бахш этувчи доно сўзи бор.
Тирикдек ётипти мақбарасида,
Кузатиб тургандай бутун дунёни.
Барча халқ қилмоқда уни зиёрат,
Ҳаётнинг ўтмайди усиз ҳар они.
Юрак уришининг оҳангида у,
Бизларни курашга, меҳнатга чорлар,
Коммунизм даврин тонгида қуёш
Айнки шу улуғ ном ила порлар.

Насрулло ДАВРОН.

Суратдаги бу қизлар В. И. Ленин номли билим юртини битириб, қишлоқларга жўнаб кетмоқдалар.

М. Устабоебов фотоси.

УШАЛГАН ОРЗУЛАР

А. ҲАМИДОВ,
«Узбекэнерго» бошқарувчиси

□ □

Владимир Ильич Ленин мамлакатни ёппасига электрлаштириш вазифасини қўяркан, гап фақат электростанция иншоотлари қуриш ҳақида эмас, балки бутун мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш, уни янги техника билан қуроллантириш устида бораяпти, бу вазифани эса фақатгина ишлаб чиқариш процессларини электрлаштириш туфайли амалга ошириш мумкин, деб таъкидлаган эди.

Ильич орзулари рўёбга чиқди. Ҳозирги вақтда СССР электр қуввати ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати бўйича жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олди.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда электр қуввати ишлаб чиқариш соҳасида мисли кўрилмаган ютуқларга эришилди. Ўзбекистонда йирик энергетика системаси вужудга келди. Бу система Тошкент, Фарғона, Андижон областлари, шунингдек қардош Тожикистон, Қирғизистон ва Қозоғистон республикаларининг кўпгина чегарадош районлари истеъмолчиларини электр қуввати билан таъминламоқда.

Электрлаштириш соҳасида эришилган бу муваффақиятлар республикамизда йирик саноатни вужудга келтириш ва уни ривожлантириш учун замин яратиб берди.

Ўзбекистонда етти йиллик мобайнида энергетика базалари қуриш янада авж олади. 1965 йилга бориб республикамиз бўйича 12 миллиард киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарила бошлайди. Бу, 1958 йилдагига қараганда деярлик 2,5 баравар кўпдир.

Республикамизда энергетикани ривожлантириш асосан табиий газ билан ишлайдиган йирик электростанциялар қуриш ҳисобига амалга оширилади. Яқин йиллар ичида иккита йирик электростанция қурилиши тугалланади. Улардан бири Бухоро табиий гази билан ишлайдиган Тошкент ГРЭСидир. Бу электростанциянинг дастлабки навбати 600 минг киловатт қувват беради, кейинчалик тўла ишга тушгач, унинг қуввати бир миллион 200 минг киловаттга етади. Шунингдек, табиий газ билан ишлайдиган Навоий ГРЭСини қуриб туғаллаш, Оҳангарон ГРЭСининг қувватини 600 минг киловаттга етказиш кўзда тутилаяпти.

Ўзбекистонда гидроэнергетика ресурсларидан фойдаланиш республикада пахтачилик ва энергетикани янада ривожлантиришда самарали роль ўйнайди. Газ ва гидроэнергия запасларининг кўплиги Норин, Сирдарё, Чирчиқ, Вахш ва Амударёда комплекс характерга эга бўлган кучли конденсацион ГРЭС ва гидроэлектростанцияларнинг каскадини қуриш имкониятини беради.

Чирчиқ дарёси негизида қуриладиган Чорвоқ ГЭСи ва сув омбори гидроэнергетика системасида, умуман Тошкент области халқ хўжалигида катта аҳамиятга эга бўлади. Чорвоқ гидроузелида ярим миллиард кубометрга яқин ҳажмли сув омбори, ярим миллион киловатт қувватга эга бўлган гидроэлектростанция барпо қилинади. Натижада Чирчиқ — Оҳангарон — Келес водисидаги мавжуд 335 минг гектар суғориладиган майдон сув билан тўла таъминланади ҳамда Ўзбекистон ва Қозоғистон республикаларида 160 минг гектарга яқин қўриқ ерга сув чиқариш имкони туғилади. Бу деган сўз қўшимча 300 минг тонна пахта, шунингдек камида 100 минг тонна узум ва бошқа хил мева олинади, демакдир. Бундан ташқари, бўлажак Чорвоқ кўли базасида жуда катта санаторий-курорт зонасини вужудга келтириш мумкин бўлади.

Энергетика системаси ва тармоқларининг тез суръатлар билан ўсиши республика халқ хўжалигида юз берадиган катта силжишларга гаровдир. Натижада республикамизда рангли металлургия, химия саноати, автоматизация воситаларини ишлаб чиқариш, электротехника ва радиоэлектроника саноати анча ўсади, табиий газ ишлаб чиқариш 600 марта кўпаяди. Ўзбекистон ССР саноатининг электр қувватига бўлган эҳтиёжи 20 йил мобайнида 1958 йилга нисбатан 20 марта, қишлоқ хўжалигида эса 100 марта ошади.

Ҳеч шубҳа, йўқки, энергетикларимиз улуғ Ленин васиятларига амал қилиб, партия ва ҳукуматимиз томонидан ўз олдиларига қўйилган муқаддас вазифани — мамлакатимизни ёппасига электрлаштириш вазифасини тўла амалга оширадилар.

ЛЕНИН „ПРАВДА“ ҲАҚИДА

...1912 йил апрелидан 1914 йил июлигача Петербургда социал-демократик кундалик «ПРАВДА» газетаси чиқиб турди. Ҳақиқатда бу газета бизнинг партиямиз, Россия социал-демократ ишчилар партияси МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ органи эди. Мен бу газетага деярлик ҳар кун Краковдан, ўша вақтда мен сиёсий эмигрант бўлиб яшаган жойдан ёзиб турар эдим. Думанинг бизнинг партиямизга мансуб бўлган ва империалистик урушга қарши агитация учун подшо томонидан Сибирга сургун қилинган социал-демократ депутатлари Бадаев, Муранов, Петровский, Шагов, Самойловлар... доим Краковга келиб турар эдилар ва биз газетани қай тариқа йўлга солиш тўғрисида маслаҳатлашар эдик.

* * *

Ишчи газетаси ишчилар учун трибунадир. Бу газетага умуман ишчилар ҳаётига ва қисман ишчи демократиясига оид масалаларни биринкетин қўйиб, бутун Россияга кўрсатмоқ керак. Петербург ишчилари ишни бошлаб бердилар. Азоб-уқубат билан ўтган оғир йиллардан кейин биринчи кундалик ишчи газетаси чиқарилгани учун Россия пролетариати Петербург ишчиларининг кўрсатган ғайрат ва ташаббусидан миннатдордир. Петербург ишчилари бошлаган ишни давом эттирайлик, пойтахтда чиқаётган биринчи ишчи газетасини аҳил бўлиб қувватлайлик ва уни кенгайтирайлик, бу газета шундай бир баҳорнинг биринчи қалдирғочидирки, бу баҳорда бутун Россияни ўз ишчи газеталари бўлган ишчи ташкилотлари тамоман қоплаб олади.

ЛЕНИН НОМЛИ БИЛИМ ЮРТИДА

Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш! Мамлакатимиздаги қайси ўқув юртига борманг, шу даргоҳ пештоқига ёзилган ана шу жанговар шиорни ўқийсиз. Беихтиёр бир неча дақиқа унга тикилиб, шу мазмундор шиорни дилга жо қилиб олгудай меҳр билан яна қайта-қайта кўз югуртирасиз.

Бундан роса қирқ йил муқаддам, 1922 йилнинг кузида, ўзбек қизлари учун жуда катта, қувончли воқеа юз берди. Тошкентда биринчи педагогика билим юрти очилди. Бу деярлик саводсиз бўлган ўзбек фарзандлари учун нур ўчоғи эди. Ана шу нур улуғ Ленин туфайли келгани учун билим юртининг номини доҳимиз номи билан атадилар.

Ҳали сочлари жамалак, учига пилик таққан, эгниларига узун кўйлак кийиб олган қиз-жувонлар билим юрти остонасига илк бор қадам қўйганида, муаллимдан эшитган дастлабки ҳикматли сўз ҳам «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш!» шиори бўлган эди.

Билим юртининг дастлабки қалдирғочлари — билимдон, ёш муаллималар шаҳар ва қишлоқлардаги мактаблар қучоғига жўнаб кетдилар. Билим юрти ўзининг қирқ йиллик фаолиятида 3000 дан ортиқ ўқитувчи ва тарбиячи тайёрлаб чиқарди. Бу 3 минг кадр қўлида неча ўн минглаб болалар тарбия олганини айтмайсизми!

Ўзбек фарзандларини саводхон қилган, уларни билимдон қилиб етиштиришда салмоқли ўрин тутган бу ўқув юртида ҳаёт қайнамоқда. Бу ердан ёш кадрларнинг янги-янги отряди етишиб чиқяпти. Ҳозир билим юртида миллий мактаблар учун рус тили ўқитувчилари ҳам тайёрланмоқда. Биз улуғ Ленин сўзлаган тил — рус тилини севиб ўрганамиз, шу тилни ўқитамиз, — дейишади улар.

Кечагина билим юртини тамомлаган 20 қиз партиямиз чақириғига ҳозиржавоблик билан акс садо бериб, республикамизнинг энг чекка қишлоқларига бориб ишлаш истагини билдирдилар.

Ўқув юртининг студентлари Ленин туғилган кунга катта тайёргарлик кўрдилар. Ижодкор, бахтиёр қизлар ҳар бир группада алоҳида фотоальбом, фото-газета тайёрлашди. 4-курс студенти Фотима Абдуқодирова эса доҳийга бағишланган шеър тўқипти. 430 қиздан иборат хор коллективи «Ленин доим барҳаёт» қўшиғини моҳирлик билан ижро этмоқда.

Дарҳақиқат, Ленин ҳар бир совет кишисининг қалбида, сўзида, тилида доим барҳаёт!

Ф. УСМОНОВА.

ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧА ВА ВИСТАВКАЛАР

Шаҳардаги барча кутубхоналарда, маданият саройларида, клубларда В. И. Ленин туғилган кунга қизғин тайёргарлик кўрилди.

Тошкентдаги «8-Март» номли бадиий-каштачилик фабрикаси клубида улуғ доҳийга бағишланган кеча ўтказилди. Тошкент шаҳар Марказий лекторийсининг бошлиғи С. Пўлатов, «В. И. Ленин ҳамиша биз билан бирга» деган темада лекция ўқиди.

Кеча охирида «Ленин йўлланмаси билан» деган бадиий фильм кўрсатилди.

А. СОТВОЛДИЕВ,
И. ИБРОҲИМОВ.

* * *

Оржоникидзе районидаги Некрасов номли Марказий кутубхонада Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган китоб виставкаси ташкил қилинди. Шунингдек, улуғ доҳий туғилган кунга бағишлаб фотомонтаж ва деворий газета чиқарилди.

Кутубхонанинг ўқиш залида китобхонлар учун лекциялар ўтказилмоқда. Район маданият уйида ўтказилган йиғилишда В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида кутубхона мудири Л. Мурабская доклад қилди. Сўнгра ҳаваскорлар концерт қўйиб бердилар.

И. РУСТАМОВ,
А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Тошкент янгиликлари

КИНОФЕСТИВАЛЛАР

Пойтахтимиздаги кинотеатрларда улуғ инсон — В. И. Ленин туғилган куннинг 92 йиллиги муносабати билан кинофестиваллар ўтказилмоқда. Сеанслар бошланиши олдидан тамошабинлар кекса большевикларнинг Ильич билан учрашганликлари, коммунистларнинг Ленин раҳбарлигида босиб ўтган жанговар йўллари тўғрисидаги суҳбатларини тингламоқдалар.

Бугун Ленин номли, Куйбишев номли ва Комсомол майдонларида, Революция скверида, Чиланзорда, тўқимачилар маданият саройи олдида ҳамда шаҳар паркларида «Ленин ҳақида ҳикоялар», «Ульяновлар оиласи», «Шахсан маълум», «Биринчи кун», «Ленин йўлланмаси билан», «Душман гирдоби», «Аср бошида» каби фильмлар намойиш қилинади. Шу жойларда кеча ҳам намойиш қилинган бу бадиий картиналар Ильичнинг ёрқин образи, Россиянинг энг яхши ўғил ва қизларининг ҳозирги бахтли ҳаётимиз учун курашлари тўғрисида ҳикоя қилади.

ЯНА БИР ПАРК

Болгарские огороди массивида 14 гектар ерни эгаллаган янги маданият ва истироҳат боғи очилди. Боғда кенг экранли «Пахтакор» кинотеатри, каттагина спорт майдончаси, олти киши ўтирадиган 50 та скамейка ва бошқа жиҳозлар бор. Бу ерга 4 минг туп олма, нок, тоғолча, ёнғоқ, ясен, дуб, терак, акация, қайрағоч каби мевали ва манзарали дарахт кўчати ўтказилди. Гулзорларда турли ниҳоллар — 10 минг туп атр гул, 15 минг туп чинни гул, 30 минг туп ҳар хил мавсумий гул кўчатлари яшнаб турибди.

Бу боғни барпо этишда шу яқиндаги 154 ва 158 мактабларнинг ўқувчилари ва меҳнаткашлар катта ёрдам беришди.

КЕЛИН-КУЁВЛАР УЧУН

Богдан Хмельницкий кўчасида беш қаватли хашаматли бино қад кўтармоқда. Бу бинонинг биринчи қаватига шаҳар никоҳлаш уйи жойлаштирилади. Бинода зиёфатлар учун махсус зал ажратилади. Шунингдек, мазкур жойда гул магазини, келин-куёвлар учун буюртмалар столи ташкил этиш ҳам мўлжалланмоқда.

ИНСТИТУТДА РАДИОГАЗЕТА

Тошкент Давлат медицина институтида «Правда»нинг 50 йиллигига бағишлаб радиогазета ташкил қилинди. Эшиттириш рус ва ўзбек тилларида ҳафтада бир марта бўлади. Радиогазетанинг дастлабки эшиттиришларида медицина фанлари кандидати А. Орифжоновнинг гипертоник касаллик, врач-терапевт Н. Аванесованинг қорин-ичак касалликлари темасидаги суҳбатлари тингланди.

Радиогазетанинг навбатдаги сонлари тематикаси ҳам жуда қизиқарлидир.

«ТАРИХИЙ МАТЕРИАЛИЗМ МАСАЛАЛАРИ»

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти «Тарихий материализм масалалари» номли китобни ўзбек тилида босиб чиқарди. Академик И. М. Мўминов таҳрири остида чиққан бу китобда иштирок этган авторлар коллективи фалсафанинг муҳим соҳаси — тарихий материализм масалаларини содда ва тушунарли қилиб баён этганлар. Тўплам — қўлланма олий ўқув юртлари студентлари ва марксча-ленинча философия асосларини мустақил ўрганувчилар учун мўлжаллангандир.

КЕЛАЖАК АВЛОДЛАР УЧУН

Пластинка айланиб, ингичка, лекин ҳаммамиз учун жуда яқин ва энг азиз Владимир Ильичнинг овози эшитилади:

— Ўртоқлар!...

Улуғ доҳийнинг тарихий нутқларидан ўнтаси 11 та гальваник пластинкага ёзиб олинган (нутқларнинг бири иккита пластинкага ёзилган). Булар орасида «Совет ҳокимияти нима?», «Ўртаҳол деҳқонлар ҳақида», «Қизил Армияга мурожаат», «Меҳнат интизоми ҳақида», «III Интернационал» ва бошқа нутқлар бор. Асримиз бошларида техника қолоқ бўлгани учун Лениннинг нутқларини ҳамма ерда ҳам ёзиб олиш мумкин бўлмаган. Фақат Кремлдаги бир хонагина нутқ ёзиб олувчи «Эдиссон» системасидаги оддий аппарат билан жиҳозланган эди.

В. И. Ленин 1919 йилнинг 29 мартида биринчи марта ана шу аппарат олдида нутқ сўзлаган. У вақтдаги пластинкалар кўпи билан 2-3 минут айланишга етарди, холос. Шунинг учун ҳам улуғ доҳи аппарат олдида дона-дона қилиб сўзлар ва бу нутққа яхшилаб тайёргарлик кўрган. В. И. Лениннинг иккинчи нутқи 1920 йили «Центропечать» биносида (ҳозирги Максим Горький кўчасидаги 12-уйда) ёзиб олинган.

Ўша йиллари буюк Инсоннинг оташин нутқлари ёзилган пластинкалар кўплаб чиқарилган. Владимир Ильич сўзини дунёнинг жуда кўп бурчакларида кишилар зўр мароқ билан тинглашган.

Бизнинг ҳозирги кунларимизгача етиб келган ана шу пластинкалар эскириб, овози яхши эшитилмайдиган бўлиб қолган, кўплари эса дарз кетган ёки жуда мўрт бўлиб, сифатини йўқотган. Ана шу пластинкалар сақланаётган КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти бу тарихий ёдгорликни абадийлаштириш, уни келажак авлодлар учун яхши сақлаш чораларини қидира бошлади. Институт бу масъулиятли ишни Бутуниттифоқ овоз ёзиш илмий-текшириш институти коллективи билан ҳамкорликда муваффақиятли ҳал қилди. Ҳозир Владимир Ильич нутқлари ёзилган оригинал пластинкалар келажак авлодлар учун институтда энг яхши жойларда сақланмоқда.

В. И. Ленин нутқлари ёзилган пластинкалар устида илмий-тадқиқот ишлари олиб бориш ҳозир ҳам давом этмоқда. Москвадаги радиоэшиттириш ва овоз ёзиш институтида бўлганимизда биз бунга ишонч ҳосил қилдик. Пластинкалардаги овозни ва унинг тенорини яхшилаш ҳамда уни улуғ Лениннинг табиий тембрига яқинлаштиришда ҳозирги замон радиотехника фани қўлга киритган ажойиб ютуқлардан фойдаланилмоқда. Овоз режиссёрлари В. Г. Бабушкин ва В. В. Федуловлар билан қилган суҳбатимизда, улар олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишлари натижасида Лениннинг овози янада тиниқлаштирилганини айтишди. Бу масъулиятли тадқиқот ишлари буюк Инсон нутқлари ёзилган пластинкаларни ажойиб ёдгорлик сифатида келажак авлодлар учун сақлаб қўйиш имконини беради.

Қ. АҲМЕРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Лекция ва концертлар

Тошкент шаҳар маданият бошқармаси В. И. Ленин туғилган куннинг 92 йиллигини муносиб нишонлаш юзасидан муҳим тадбирлар белгилади.

Пойтахтимиздаги барча маданият ва истироҳат боғлари улуғ доҳийнинг туғилганига 92 йил тўлган кунда ишга туширилди. Бугун бу ерларда махсус белгиланган программа бўйича болалар эрталиклари, турли тематик кечалар ва қизиқарли ўйинлар ташкил этилади. Ёзги кинотеатрлар ана шу кунга атаб безатилган. Шаҳардаги барча кинотеатрларда В. И. Ленин туғилган кунга бағишланган суҳбат ва лекциялар, пионер салютлари ташкил қилинади. Мактаб ўқувчилари В. И. Ленин билан шахсан учрашган кекса большевиклар билан учрашувлар ўтказадилар, улар ёш авлодга ўз таассуротларини сўзлаб беришади.

Шаҳар маданият уйлари ва кутубхоналарда ҳам жуда кўп янгиликлар билан танишиш мумкин. Малакали лектор ва пропагандистлар Ленин кунларига бағишланган лекция ва суҳбатлар ҳамда кечалар ўтказишади. Сиёсий ва бадиий адабиётлардан иборат витриналарда «Адабиётда В. И. Ленин образи», «В. И. Ленин ва адабиёт масалалари», «Ленин санъатда» ҳамда «Ленин ғоялари амалга оширилмоқда» каби темалар акс эттирилган. Шаҳар маданият уйида эса бадиий сўз устаси М. Хамидов «Олтин саҳифалар» номли бадиий музикали композицияни намойиш қилади.

Шунингдек В. И. Ленин туғилган кунга бағишлаб шаҳардаги бадиий ҳаваскорлик коллективлари янги программада концертлар кўрсатишмоқда.

Область районларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 21 апрелгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва территориал бошқармалар	Чигит экиш: Мавсум бошидан бери	Шу жумладан: квадрат-уялаб экиш	Шу жумладан: чигитни аниқ миқдорда ташлайдиган сеялкалар билан экиш	Маккажўхори экиш: Мавсум бошидан бери	Маккажўхори экиш: Шу жумладан квадрат-уялаб экиш
Оққўрғон	94,6	98,7	81,1	70,0	84,7
Бўка	101,3	105,6	113,4	64,5	69,4
Пискент	97,1	93,7	82,7	80,0	105,0
Ўрта Чирчиқ	98,5	95,8	65,1	83,1	74,0
Чирчиқ бошқармаси бўйича	**79,1**	**95,8**	**81,9**	**73,9**	**81,9**
Оҳангарон	—	—	—	81,8	65,6
Бўстонлик	—	—	—	80,6	123,6
Калинин	—	—	—	95,7	79,7
Оржоникидзе	112,5	91,1	44,3	105,2	54,4
Тошкент бошқармаси бўйича	**123,7**	**91,1**	**44,3**	**90,5**	**73,0**
Юқори Чирчиқ	103,9	102,6	—	102,0	102,3
Қуйи Чирчиқ	117,2	104,7	100,7	85,6	158,9
Чиноз	101,3	104,6	66,6	73,0	59,9
Янгийўл	102,2	104,4	85,7	72,0	65,1
Янгийўл бошқармаси бўйича	**107,3**	**104,2**	**86,6**	**84,2**	**101,9**
Гулистон	78,1	68,4	58,6	58,0	63,2
Комсомол	80,2	86,8	97,1	98,5	353,3
Сирдарё	81,9	84,6	43,3	76,5	159,5
Сирдарё бошқармаси бўйича	**80,2**	**81,7**	**64,2**	**78,1**	**148,1**
Бекобод	83,6	81,2	52,5	70,4	122,3
Янгиер	63,4	61,8	26,0	84,4	127,4
Янгиер бошқармаси бўйича	**72,4**	**70,7**	**37,1**	**78,1**	**125,1**
Область бўйича	**89,4**	**86,0**	**65,1**	**81,0**	**102,3**

„ЛЕНИН ВА ЎЗБЕКИСТОН"

Кеча Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих музейида улуғ доҳимиз В. И. Ленин туғилган кун муносабати билан «Ленин ва Ўзбекистон» номли катта виставка очилди. Виставка тўрт бўлимдан иборат бўлиб, стендлар экспозициясига қўйилган материаллар ранг-барангдир.

«Ленин ва Ўзбекистон уч революция даврида» деб номланган биринчи бўлим материаллари орасида доҳимиз Ленин ҳаётига оид жуда қимматли экспонатлар бор. Бу ерда большевистик газета «Искра»нинг биринчи сони қўйилган. Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» номли китобининг дастлабки нашрини ҳам кўриш мумкин. Туркистон большевикларининг 1913 йилда Ленинга юборган «Ташкентский рабочий» газетаси ҳам тамошабинларнинг эътиборини ўзига жалб қилмоқда.

«Ленин ва Ўзбекистон гражданлар уруши йилларида» деган иккинчи бўлим материалларининг кўпчилигини доҳи томонидан имзо қўйилган муҳим ҳужжатлар ташкил этади. Ўрта Осиё давлат университетини ташкил этиш ҳақидаги декретнинг лойиҳаси, турккомиссия аъзоси Ш. Элиаванинг Ленинга юборган мактуби ҳам шу бўлимдан жой олган.

Виставкада меҳнаткашлар томонидан Ленин номига юборилган турли-туман хатлар учун ҳам алоҳида бўлим ажратилган. «Ленин кўрсатган йўлдан» деган тўртинчи бўлим экспонатлари ҳам қизиқиш билан тамоша қилинади. Шунингдек, бу бўлимда В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводи коллективининг доҳи туғилган кун шарафига бошлаган меҳнат вахтасида эришган ютуқларига бағишланган «Молния» ҳам бор. 1934 йилда Тошкентдаги Октябрь революцияси номли паравоз-вагон ремонт заводи ишчилари томонидан тайёрланган «Ленин бюсти» ҳам тамошабинларга манзур бўлмоқда.

А. АКБАРОВ.

КИТОБ ВИСТАВКАСИ

Тошкентдаги Алишер Навоий номидаги халқ кутубхонасида Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 92 йиллиги муносабати билан бир қатор тадбирлар кўрилди.

Кутубхонада тўрт бўлимдан иборат китоблар виставкаси ташкил қилинди. Биринчи бўлимга «В. И. Ленин социализм ва коммунизмнинг вужудга келиши ва тараққиёти қонунлари тўғрисида», «В. И. Ленин ва социалистик қонунчилик», «Ленин ва Шарқ мамлакатлари» деган ва бошқа жуда кўп китоблар қўйилган.

Иккинчи бўлимда улуғ доҳимиз тўғрисидаги хотираларни кўриш мумкин.

Китоб виставкасининг қолган бўлимлари улуғ Ленин ғояларининг тантанаси, СССР ни электрлаштириш, социализм қуришнинг ленинча плани каби темаларга бағишлангандир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТАСС ахбороти

Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар бирлашган қуролли кучлари қўшинлари ва штабларининг Венгрия Халқ Республикаси территориясида ўтказилган машқлари тамомланганлиги маълум бўлди.

Бирлашган қуролли кучлар штабининг планига мувофиқ ўтказилган машқларда Венгрия, Румыния ва Совет қўшинлари ҳамда штаблари қатнашдилар. Машқлар шу машқларда қатнашган барча қўшинлар ва ҳарбий техниканинг юксак жанговарлик қобилиятига эга эканлигини ва жанговар тайёрлигини исбот қилди.

Машқларда Венгрия Халқ Республикаси Мудофаа министри генерал-полковник ўртоқ Лайош Цинеге, Совет Иттифоқи Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Р. Я. Малиновский, Румыния Халқ Республикаси Қуролли кучлари министри армия генерали ўртоқ Леонтин Сэлэжан, Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар бирлашган қуролли кучларининг бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ А. А. Гречко ва бирлашган қуролли кучларнинг бир қанча олий офицерлари ҳозир бўлдилар.

Қўшинларнинг ҳаракатларини Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўртоқ Янош Кадар, Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзолари — Венгрия Халқ Республикаси президиуми раисининг ўринбосари ўртоқ Дьердь Марошан, Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Бела Биску ва Ене Фок ўртоқлар, Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг ва Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг баъзи аъзолари, мамлакат партия, давлат ва хўжалик аппаратларининг бошқа раҳбарлари кузатиб турдилар.

Халқаро аҳвол

Эфиопияда Совет врачларини жуда ҳурмат қилишади. Совет врачлари кўп йиллардан бери Аддис-Абебадаги Совет Қизил Крест жамиятига қарашли касалхонада беморларни бепул даволаб келишаяпти. Шунингдек, касалхонада маҳаллий медиклар совет врачларининг ёрдами билан ўз малакаларини оширмоқдалар. Суратда: совет врачи А. Л. Корниенко беморни қабул қилмоқда.

Л. Жданов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ЖАЗОИРДА ОАСЧИЛАР ҲАДДАН ОШМОҚДА

ПАРИЖ, 20 апрель. (ТАСС). Кеча Жазоир шаҳрида «ультра»лар 20 га яқин суиқасд қилдилар, бунинг натижасида жазоирлик 13 киши ўлди ҳамда 18 киши ярадор бўлди.

Париж матбуотининг хабар беришича, Жазоир ва Оран шаҳарларида аҳвол ёмонлашмоқда. Газета мухбирларининг фикрича, Оран шаҳри ҳақиқатда ОАСчилар қўлидадир.

ҚАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА ЗАБАСТОВКАЛАР

ПАРИЖ. Тионвилдаги (Мозель департаменти) Лоррэн-эско трестига қарашли Томас пўлат қуйиш заводларининг 450 ишчиси иш ҳақининг оширилишини талаб қилиб, ишни тўхтатдилар. Юканжда (Мозель департаменти) «Норэ Лоррэн» корхонасининг 100 ишчиси иш ҳақини ошириш ҳақидаги ўз талабларини ҳимоя қилиб, 48 соатлик забастовка эълон қилдилар.

Безьедаги (Эро департаменти) «Петро-фуга» самолётсозлик заводининг 9 мартда ишдан бўшатилган ишчилари корхона эгаларининг бўшатилган ишчиларни қайтадан ишга олишни истамаётганликларига қарши норозилик билдириб, ўз касаба союзларининг чақириғига мувофиқ, 18 апрелда Лион-Бордо участкасида темир йўлни бир соатга тўсиб қўйдилар. Намойиш қатнашчиларига қарши жуда кўп полиция отрядлари юборилди.

ТОКИО. Японияда ўзларининг меҳнат қилиш ҳуқуқини ҳимоя қилиб, турмуш шароитининг яхшиланишини талаб қилаётган меҳнаткашларнинг кучли забастовка ҳаракати давом этмоқда. 18 апрель кунининг ўзидагина турли саноат тармоқларидаги хусусий корхоналар ишчиларининг забастовка ҳаракатларида бир неча юз минг киши қатнашди. Чунончи, электр саноати ишчилари касаба союзлари миллий федерациясининг 125 минг аъзоси 20 соатлик забастовка ўтказди. Улар иш ҳақининг оширилишини, шунингдек электр саноатида ишлаш учун белгиланган чекнинг 55 ёшдан 57 ёшгача оширилишини талаб қилмоқдалар.

«Сумитомо» йирик кон-руда компаниясининг ишчилари иш ҳақининг анча оширилишини талаб қилиб, компанияга қарашли 10 коннинг ҳаммасида муддатсиз забастовка бошладилар. «Мицуи» йирик кон-руда компаниясининг312 кончилари 13 та конда 48 соатлик забастовка эълон қилдилар. Қоғоз саноатининг 30 мингдан ортиқ ишчиси забастовкани давом эттирмоқда.

Химия саноати ходимларининг 27 касаба союзи ишчилари 10 апрелдан бери забастовкани давом эттирмоқдалар. Япония кемасозлари, шунингдек ўрта ва кичик металлургия компанияларининг ишчилари ҳам турли муддатли забастовкалар ўтказдилар. (ТАСС).

АФИНАДА АҲВОЛ КЕСКИН

АФИНА, 20 апрель. (ТАСС). Афинада аҳвол кескин. Матбуотнинг хабар беришича, бутун Аттикада ҳарбий авиация, ҳарбий-денгиз флоти ва армия қисмлари, шунингдек Афина, Пирей ва уларнинг атрофидаги полиция ҳамда жандармерия жангга тайёр ҳолатга келтирилган. Афина шаҳрининг марказий қисмини йирик полиция кучлари қуршаб олган.

Бу фавқулодда чоралар ҳукуматнинг сиёсатига қарши «Марказ иттифоқи» буржуа партияси томонидан ҳукуматнинг тақиқлашига қарамай ўтказилаётган норозилик митинги муносабати билан кўрилган. Полиция «учтадан ортиқ киши бир жойда тўпланиб турмасин», деб буйруқ берган. Митинг ўтказиш йўлидаги ҳар қандай уринишни полиция «куч» билан бостиради, деб эълон қилинди.

Мамлакатнинг оппозициячи кучлари Афина аҳолисига мурожаат қилиб, уларни мамлакатда демократия ишини қўллаб-қувватлаганликларини намойиш қилмоқ учун митингга келишга даъват этдилар.

Тушдан кейин митингга жуда кўп халқ тўплана бошлади. Митинг бўладиган жойга ўтишга уринган ёшлар билан полиция ўртасида бир қанча жойларда тўқнашувлар рўй берди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

МИРЗАЧЎЛ—КОММУНИЗМ ПОЭЗИЯСИ

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Ойжамол Нурматова деган қизнинг номини эшитгандирсиз, сўзида давом этди аёл, бу қизнинг бригадаси ўттиз олти центнердан ҳосил олди. Пахтасини ўзим ташиб бердим. Бўз ер эмасми, пахтаси чунонам бўп берди-ей, асти қўяверасиз. Самат ака деган бригадиримиз «Ойжамол ғўзасини айри ҳасса суяб қўйиб ўстирган», дейди. Бунисини билмадим, лекин толасини ўзим ўлчаганман, лоф демасангиз айтай, нақ Ойжамолнинг сочидан узун. Ҳали сизга бунисини айтганим йўқ. Никита Сергеевич Мирзачўлда бўлганларида совхозимизга келдилар. Унга тортиқ қилиб берилган чамандай ғўза Ойжамолнинг даласидан чиққан. Ўртоқ Хрушчев жуда хурсанд бўлдилар. Ҳаммамиз хурсанд бўлдик, ахир хурсанд бўлмай бўладими! Никита Сергеевич бизни табрикладилар.

Чунки бизнинг 6-совхозимизни қуришга давлат беш миллион тўққиз юз минг сўм сарфлаган эди. Биз етиштирган пахтанинг ўзидан саккиз миллион сўм даромад олинди. Бу яхши натижа, яхши самара эмасми. Бу самара тобора ортиб бораверади.

Ана шунақа. Тер тўкиб, дур кўтардик. Бу чўл сув билан одамга интизор бўлиб ётган экан. Ҳов анави терак ниҳоллари орқасида кўринаётган оқ чойшабларни нима деб ўйлаяпсиз? У пахта пункти. Ўтган йили чўлда етиштирилган биринчи пахтани шу пункт қабул қилиб олди. Ўзим минг тонна пахта ташидим, пахта тозалайдиган катта завод қурилармиш. Ажойиб бўлади шундай бўлса, тўғрими? Омон бўлсак кўраверамиз, ҳали Мирзачўлда кўп нарса қурилади. Мана, фермага ҳам етиб келдик...

Шофер аёл бир-икки сигнал бергандан сўнг кабина эшигини очди-да, машинанинг зинасида туриб: «Яхшигул, ҳой Яхшигул!»—деб чақира бошлади.

Узун бинонинг нариги четидаги икки табақалик дарвоза олдида оқ халатли уч нафар қиз кўринди.

— Энди сизлар билан хайрлашмасак бўлмайди, еттинчи участкага бориб силос олиб келмасам, бу қизлардан балога қоламан. Сизларга ким ва нима керак бўлса, шу қизлар айтиб беришади. Агар янги очилган мактаб-интернатга борамиз десаларинг, йўл устида: ташлаб ўтиб кетаман. Йўқ десаларинг, кўришгунча хайр!

Ана халос! Ўзимиз ҳам худди шундай бўлади деб ўйловдик. Иймaниб турмасдан таваккалига опа, исмингиз нима деб сўрайқолсам, бир нима бўлармиди, айтса ишимиз битарди, айтмаса — йўлимизни берарди-ку. Ҳа, айтгандай, унинг машинасига тушишдан муддао нима эди? Бу йўлларни қурганларнинг меҳнатига баҳо олиш эмасмиди. Қизиқ, шуни сўраш ҳам хаёлга келмабди.

Хай майли, бу тўғрида бирор кишидан билиб олармиз. Ҳозир, ҳалиги, Яхшигул деган қизни чақириб бу аёл — шофернинг кимлигини сўраб олайлик. Бу жуда билимдон ва дилкаш аёл экан. Сўраганларга гапириб юрамиз...

— Бизни бу ерга олиб келган ким, Яхшигул?

— Шоферимиз. Фермамизнинг механизатори, бошлиғи ҳам шу кишининг ўзлари бўладилар.

— Отлари нима?

— Исмлари Холбуви, фамилиялари Тоғасва, — кулиб жавоб берди қиз.

— Қаерлик бўладилар?

— Ғалати саволни берасиз-а, қаердан бўлардилар, ҳаммамиз шу ерликмиз. Тагимиз Мирзачўллик... Дарвоқе, нима, Мирзачўлни ўзлаштираётганларнинг ҳаммаси, албатта, бирор ёқдан келган одамлар бўладими? Бундан кейин зинҳор бунақа саволни беракўрманг, хижолатда қоласиз.

Яхшигулнинг гинахонлигида жон бор. Ҳа, у ҳақли. Рост-да, бу «чўл» билан шаҳарлар, боринги Фарғона ё Зарафшон водисидаги обод қишлоқлар ўртасидаги фарқни кўрсатадиган ё бўлмаса ҳусндa ажралиб турадиган нима бор! Ҳаммаси бирдай юксалишда. Қайтанга Мирзачўл янгиликда, зебу-зийнатда ўзиб кетди, «чўллик»лар бўлса, на меҳнатда ва на маданиятда пойгани қўлдан берадилар...

...Мана, энди, ўзингиз сезаётган бўлсангиз керак, коммунизм поэзияси — Мирзачўлни сайр этмоқ учун катта режалар билан отландик-ку, аммо райком секретарининг тўрт оғиз ширин ҳикоясига маҳлиё бўлиб қолдик ва яқиндагина қурилган совхоз посёлкасидан нари ўтолмадик. Нима ҳам қила олардингиз? Орзу-ҳавас қаноти қанча кенг ёзилмасин, кўнгил истаклари қанчалик баланд парвоз этмасин, барибир бу жавоҳир ўлкани бир кунда ё бир ойда кезиб чиқа олмайсиз. Нега, дейсизми? Шу боисданки, бу ўлкани яшнатиб, гулларидан ажиб гиламлар тўқиган, кошоналар солган минг-минг қаҳрамонлар суҳбати хуморига, чўл кўксида юлдуздай сочилган чироқлар ҳуснига маҳлиё қоласиз ва ўзингизни икки чиройли гулни кўриб, қай бирини аввал узишни билмай, лол қолган одамдай маст ҳис этасиз.

Мирзачўлнинг кўз қамаштирадиган яшил гиламини уч қардош оға-ини — ўзбек, қозоқ ва тожик қиз-жувонлари, ўғлонлари тўқиб, кенгайтириб, пардозлаб бораяптилар. Бу уч оға-ини ботир ҳозир Мирзачўл кўксига коммунизм поэзиясининг дебочасини ёзди. Бир ярим миллион гектарлик чўлнинг тўрт юз минг гектари пахтазор майдонга айлантирилди, Гагарин номли ва Титов номли, «Пахтаорол», «Фарҳод», «Далварзин» ва «Боёвут» совхозлари, ўнлаб колхозлар барпо этилди. Бу хўжаликларда инсоннинг фаровонликда, тинчликда яшаши учун нимаики даркор бўлса, ҳаммаси бор. Қисқа вақт ичида қад кўтарган Янгиер ва Янгиобод шаҳарлари, Сардоба ва Гагарин посёлкалари, ҳисоби йўқ маданий-маиший муассасалар, йирик каналлар, иншоотлар, очилган қўриқлар, олинган «оқ олтин» ҳосиллари ҳали хамир учидан патир.

Ишнинг улуғи, каттаси энди бошланади. Улуғ Ленин ғоялари тинмай амалга ошмоқда, улуғ Ленин партияси ижод этган коммунизм Программасида Мирзачўлда яна бир миллион гектар янги ер очилади ва у пахтазорга айлантирилади, деб ёзиб қўйилган.

Бу гигант режалар амалга ошмай қолмайди. Сиз билан биз Мирзачўлга ҳали кўп борамиз, унинг зебу-зийнатини томоша қиламиз ва ўшанда, эҳтимолки, ҳавасимиз ортиб, мирзачўлликларга қўшни бўлиш орзусига тушамиз...

А. АБДУАЗИМОВ.

Телевизор

22 АПРЕЛЬ

12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг**, 12.20 — **Инглиз тили дарси**, 13.00— **Учинчи патетик** (В. И. Ленин хотираси куни муносабати билан телевизион спектаклнинг биринчи қисми), 14.30 — **Революция ва граждан уруши йилларининг қўшиқлари** (музика бўйича маданият университетининг машғулоти), 18.00 — **Шахсий пакет** (ўқувчилар учун ёзувчи П. Маркушенконинг ҳикояси асосида ишланган телеинсценировка), 18.35 — **Сеҳрли камон** (болалар учун мультипликацион фильм), 18.55 — **Телевизион янгиликлар**, 19.25 — **Партия байроғи** (ҳужжатли фильм), 19.45 — **Чет эл кинохроникаси**, 19.55 — **Учинчи патетик** (телевизион спектаклнинг иккинчи қисми), 21.10 — **Ленин, Партия ва Ватан ҳақида қўшиқлар.**

23 АПРЕЛЬ

Рус тилида: 18.00 — **Советский воин** (телевизион журнал), 19.00 — **Телевизион янгиликлар**, 19.15 — **Ҳаракатдаги чўян** (телеочерк), 19.35 — **Махсус вазифали поезд** (телепостановка), 20.20 — **Коммунист образи экранда.**

Ўзбек тилида: 21.20 — **Телевизион янгиликлар**, 21.35 — **Ўзбекистон хотин-қизлари** (телевизион журнал).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/IV кундуз соат 12 да **Дон Кихот**, кечқурун 7 яримда **Арсенал.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/IV да **Номус**, 24/IV да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/IV да кундуз **Муқимий**, кечқурун **Уч баҳодир**, 23/IV да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги аттракцион «Ҳавфли рейс» циркда.** Кинофильмнинг қаҳрамони РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Маргарита Назарова** ва фильмнинг режиссёр-постановшчиги **Константин Константиновский** иштирокида. Бугун уч марта тамоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда.

Кино

Қизлар. — «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 1, 3, кеч 5, 7 ва 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 2, 4 ва кеч 10 да).

Янги йил пунши — «ВАТАН» (кундуз соат 12 ва 2 да), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Карлтон — Браун- дипломат — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 12, кеч 6 ва 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да).

Бугун улар қирқдан ошдилар— НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Энг биринчилар — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
22 апрелда

эстрада концертлари

Ўзбекистон ССР халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов**, Республикада хизмат кўрсатган артист **Муҳамаджон Мирзаев**, солистлар: **Жуманазар Бекжонов, Исхоқ Катаев, Аҳмаджон Отабоев, Нина Гайер, Тўхон Қодирова** қатнашадилар.

Халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади. Ансамблнинг раҳбари **Пўлат Раҳимов.** Программани олиб борувчи **Г. Тожи-Аълоев.**

Кеч соат 7 яримда бошланади.

Ўзбекистон ССР кўрлар жамияти Марказий бошқармасининг коллективи бошқарма раисининг ўринбосари Н. З. Миняевга унинг онаси

Зулайхо РАМИЕВАНИНГ

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») —орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими —34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими —25885. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор —26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 00923. Нашр. — Г. — 1576.